

٣٢

تۈركى معاھدە صىلحيەسى

و

ماھىت حەقىقىيەسى

— — — — —

١٣٣٦

آنقره - ولايت اعجدهسى

تۈرك معاھدە صالحىھىسى

و

ماھىت حقيقىھىمى

— بىرملت نصل اسارتى آلتىرى —

مدخل : مئاركە

دشمنلەرن طرفىدىن بىزه تكلىف اوغان معاھدەنىڭ آغىر اقسامى
تىقىقىدىن اقىدم نەكى شرائط داۋىرىسىدە مئاركە عقد اىتدىكىمىزى بىزه
وېرىان سوزك ناصورتى نەقۇن ايدىلش اولدىيەن خاطرلاەق اىستىورۇز،
بىصورتى دشمنلەرنە ئەدرىجىيە قدر اعتماد جاڭز اولدىيە بىر دەفعە دەها
أظاھرى ايدى .

دشمنلەرن زىمرە سەنە التحاق اىتىش اوغان آمىيقارىيىس جى: ورى
وياسون ۱۱ شباط ۱۹۱۸ تارىخىندە ايراد اىتدىكى مشهور نەتەدە شو
سوزلىرى صرف اىتىش ايدى :

« بىدۇما مەلتار وولايەتلەر بىر پازارلىق مۇضۇمى اولمالمايدىر ؛ بۇنلە
عادى اموال منقولە وياخود بىراو يۈنك ؟ دول معظمە آراسىنە ئەن القدىم
ووجود اوپۇپ آرتق تامىلە تفسخ اىتىش بولغان موازىت اوپۇنت
طاشىرى كې حاکىتىدىن حاکىتىنە كېمە مەلیدىر . »

« بىسخار بىدە مائىلەر كەنافع و فوائىدىنە ياراما يەحق ؛ ورقىب دوئلىر كە
مەعالىرى آراسىنە عادى بى مادە تسویە و بالىتلاف اوله حق صورتىدە ،
اراضى بى عانىد مقررات اتتىخاد ايدىلە مەلیدىر . »

« مىرور زمانلە آورو يانلەك و بالىتىجە بىتون دىنلەنلەن خەلخى بوزمەنە
مىستىنىيەن اخلاق و منافىت سىپىلىرى مىدانە كېتىرى كەزىرىن و بىر كې

سبلری ادامه ایتکسزین قابل اجرا بالجمله موضع مطالبات ملیه کاملاً
تضمین ایدلملیدر ۰ ۰

انگلتره باش و کیلی لوئیڈ جورج ایسه ۵ کانون ناز ۱۹۱۸ تاریخندۀ
انگلتره نک حرب فایبلرینه دافع ایراد ایتدیکی نقطده بالخاصه هند
مسلمانارینک توجهی جلب ایچون شو صورته اداره کلام ایتشدی :

« بز تورکیا ب تورکارله مسکون اولان روم ایلی و آنطولینک
زنکین افساهنده طرد ایتمک ایچون حرب ایمودز ۰ ۰

آمریقا دیس جمهوری ویلسونک ۱۴ ماده ک صالح شرعاً میاندۀ
تورکیا به طائف ایمنی ماده ده شو صراحة و ارادیدی :

« شمدیکی عمانی ایبرا اطوار لغنه تورکارله مسکون اقسامه حاکمیت
و امنیت تأمین ایدلملیدر ؟ لاکن حالاً تورک حاکمیت آتشده بواونان ذیکر
مایتلره ، هیچ بر صورته تعجب ایدلکسزین موجود دیتلرینک محفوظه سیله
برابر مختار بر طرزه انکشا فلرینه ده امکان ویرلی لازم در . چنان قلعه
بوغاز بته کلنجه ، یعنی المآل تأمینات تحفته بتوون هاتلرک گیلریا به تجارتلرینه
پکید او له دق داعی بر صورته آجیق بولوندیرملیدر . »

دها سلاحز امداده ایکن بزه ویریان تأمینات بوشـکلده ایدی ؟
صالح عقد ایتمک ایسته دیکمز وقت ویلسونک ۱۴ ماده سی قبول ایستد .
یک زی دشمنلری بزه بیلدیردک و مبارکه عقدی خی طلب ایتدیک ، دشمنلر
دنی بواون درت ماده دهن ۱ کلتاره جه رد اولونان و دکتر لرک سربرستیسنه
عائد اولان ماده مسـلتـنا اوـنـلـقـ اوـزـرـه دیکـرـلـرـینـکـ ، بنـاءـ عـلـیـهـ بـزـهـ عـائـدـ
اوـلـانـ اوـنـ اـیـدـنـجـیـ مـادـهـ نـکـ کـنـدـیـلـرـ نـجـهـ قـبـولـ اـیدـلـدـیـکـنـیـ بـزـهـ جـوـابـاـ
سوـبـاـدـیـلـرـ .

پـوـتـأـمـيـنـاتـ اوـزـرـیـنـهـ مـتـارـکـ عـقـدـ اوـلـونـدـیـ وـ بـوـغـارـلـ آـچـیـلـوبـ
ارـدوـمنـکـ سـلـاحـلـرـینـکـ بـرـقـسـیـ دـشـمنـلـرـهـ تـسـامـ اوـلـونـدـیـ .
حال بـوـکـهـ اوـقـدـنـ بـوـیـ دـشـمنـلـرـلـاـیـزـ وـیـاـخـاصـهـ انـگـلـنـدـرـلـرـینـ

تماماً اوندووب بزه فارشی هیچ خاطره کلمین ظالمانه بر سیاست
تعقیب ایتدی .

استانبولده قطعیاً حقیر اوناداینی حالده تورک منورانی هب
توقیف ایدوب مالطه آتمه سننه نفی ایتدیلر ، پادشاهی هم دید
ایدوب انکاپزله صالحش آدمی و موقع اقتداره کثیره رک مسلمانی
مسلمانه قید بودیلر ، وصلح معاهده سنده لوئیڈ جورج ۵ کانون
ثانی ۱۹۱۸ ده ویردیکی سوزه و مtarکیه اساس تشکیل ایلهین ویاسونک
۱۲ نجی ماده سننه مقایر او لهرق ، از میر ، ادرنه ، عینتاب ، اوروفه ، ارضروم
وساوه کی خالص تورک و مسلمان اکثریتیه مسکون اولان یولمزی
یونان ، فرانسیز و ارمنیلر ویرمکه قالقیشیدیلر ، ظالمانه تجاوز لرسایه سنده
از میر وادرنه شمدیلک المزدن کیتی دی ایسه : ساڑر لری ایوم محاظه
ایتمکده بز . بر زماندن بری عینتاب اهالیسی فرانسلرک بونون مهاجهانه
کوکس کروب کندیخی قهرمانانه برصورتده مدافعه ایتمکددور .
بوحدات سلاحز آلمزده ایکن ویریان سوزلره سلاحزی قدمه
بیراقوب جناق قلعه بوغازی نی آجدقدن صوکرا بزه یاپیلان معامله بی
پک ای کوسته مکده در .

صالح معاهده می بوقدر آغیر اولنفله برابریه بزی آذاءق ایچون
یاپیلان بر اثر خبائدر . ایوم سلاحه صالحش اولان مجاهدلر من سلا .
حصار نی تورک ایده جک او لسلر مملکتمنزک هن طرفه سربستجه یا سیلمه
امکان بوله حق اولان دشمنلر من خاطر و خیالزه کلمین شناختلری ایشله مک
حاضر لانمش و معاهده احکامندن بیله پک ایلری گیتمکی
قرار لاشدیر مشادر در .

دشمنلر منزک سوزلرنده ناقدار آز طور دقاویه و اسلام ماقبلی نی
آزمک ناصل عنم ایتش اولدقاریته دیکر بر دلیل ده سوره و قایعه در .
حراب انساننده سوریه لیله و امیر فیصله انکلیز و فرانسلر جه داعم اتفاق

نظریه باقیلمنش ، بوتون حرب انساننده بالخاصه فلسطیننده جبهه منک
یاریمانی متعاقب موئی الیک دشمنان منه یك چوق یارديعی دوچونه شدر.
 فقط آ ورق کندیسنه سوریه لیله بزی یخک ایچون حاجت قلمداد یغدن
 هر ماتک مقدراتی تعیین ایتمک حقنی حائز اولدیغنه دائرة وضع اولونان
 دستورک مسلمانلره تطیقیتک جائز اولمده بی ایلدی سوره اوله رک سوریه
 فرانسلر طرفندن استیلاه او غر امشدر .
 بو وقایع خاطر لاندقدن صوکرا معاہدنه که اک مهم و آغیر اولان
 موادیستک تدقیقنه سکم :

- بِرْدَنْ آيِيرِيلَانْ وَلَا يُتَلَمَّزْ -

بومعاهده ایله بزدن آیرمق ایسته دکاری ولايت و مملکتler شونلدر :
 ادرنه ولايتي، ازمير ولايتك قسم اعظمى، او رفه و عنیتاب سنجاقلری،
 بوتون سوریه، عراق، حجاز، یمن قطعه لری. بوندن ماعدا ولايات
 شرقىدن ارضروم، طربزون، وان و بتایس ولايتلرندن آمى يقارىنس
 جهودى ويلسون زرهلىنى مناسب كورسە او منستانە ويره جك و بونله
 بجاورى لردىن دخى ایسته دىكى اقسامىدە عسىكى بولوندو رامانى ويا استحڪام
 يابدى رامانى منع ايده بىلە جىدەر، ويلسون بودوت ولايى تماماً او نېيلەر
 ويرسە سىله معاهدەنڭ ٩٠ نىجى مادەسى هو جىنبىچە بىزم هيچ بىر حق
 ائتراپىمىز او الماء جىقدار.

بونلر تماماً بزدن آلتان بولدر . بزه قالان بولر دنخی بر چوق
قدود نه نالعذر ، شویله که :

حکومت عثمانیه نک استانیولده قالماسنے مساعدہ ایدلماکدہ ایسے ده
اوقدر جو حقوقدن محروم ایدلیبیور که بونجہ عصر افق دولت
عثمانیه، بادشاہ اور ارادہ بر سار فر، بر صیغتی و ضمیم تد، بولو ناجقدر ر
زیرا وجاهت ده، موچنجه استانیولده دشمنلار ضریک نولوئن، وجقلری قوہ

عسکریه استاداً اجرای حکم ایده‌جات متعدد مقامات و مؤسسات
احدات اوله‌بقدر، مقامات و مؤسسات مذکوره‌نک باشیجه‌لری ذکر
ایده‌لم:

۱ - بوغازلر قومیسیونی:

بوغازلر مسئله‌سنده دشمناریزک فقط نظری بعدما بو طریق
بحرینک‌هر دولتک سفائن حریبه و تجارتیه سنده اثما رسیت بولندیرلیسیدر.
حربدن اول بز بوغازلری دائمًا بالجهله سفائن تجارتیه ایچون کشاده
بولندیردق، بالکن سفائن حریبه‌نک بورادن منوری منوع و باخود
مساعده مخصوصه نابع ایدی. بونده بزم حق و منفعتمز صربیحدر
زیرا پاختنمی آنی بر دشمن تعرضدن مصون بولندبرمق مجبوریتنه
ایدک. فقط او نو دو لاما مایدر که بوغازلرک سفائن حریبه مسدودیتني اک
زياده ارزوایدن و بونک ایچون اک چوق او غرشان ینه انکلتره
و فرانسیدر. وقتیه بوندر روسلا ایله دشمن اوله‌قاری وقت روس فیلولرینک
قرهد کزدن چقوپ کندي‌لری بشقه برده مشغول ایکن بحر سفیده کی
مستملکات و اس بحریلری تهدید ایده‌مه می ایچون بو شرطی هر که
قبول ایستاده شدرل.

حالوکه حال حاضرده روسیه جارلی سقوط ایتش و روسیه‌ده
آرنق فتوحات عسکریه املکی بسلین بحکومت قالمدی‌یندن دشمناریزک
بو قورقوسی زائل اولش و آنک بیریه بالعکس حرب کیلری خی قره‌دکزه
سرستجه صوقوب آناتولی، قفقاسیه، قریم و سائر روس سواحلانده
بولانیق صوده بالق آولا مق، بولشه‌دیک حکومته قادرشو پاره ایله
اطماع ایستکلاری بعض جنزال و مرسیریلری صالح‌برهق کی ارزولر
قائم اولمشدر.

بوسیدن طولای شمدى بوغازلری آچیق بولندرمق ایسته بورلر،
بونی ناءی ایچون استانبوله بوغازلر قومیسیونی نامنده حقوق و وظایف‌ین

زیرده بحث اولان بر حکومت تشکیل و بو حکومته بزم اشتراکی
او زون زمانه ایچون بلکده ایدیاً منع ایدیورلر . زیرا جمعیت اقوامه
قبولن صرف دشمنلر یمزله کیفنه قالمش بر یکیفتدر .

معاهده نک ۴ نجی ماده . یوجنجه مذکور قومیسیون آمریقا ،
اسکاتو ، فرانسه ، زابونیا ، ایتالیا ، یونانستان و رومانیا دونترینک
من خصله ندن مشکلدار . روسیه ، بالغارستان و بزر ایلاند جمعیت اقوامه
قبول او تور ایسه ک مذکور قومیسیونه بر اعضا بولوندیره به جگز !
معاهده نک ۴۲ نجی ماده می هوجنجه بو قومیسیونک کندیسنه
مخصوص بایرانی ، تشکیلاتی ، بودجه می او له جنی کی رسوم مختلفه و ضمی
والحاصل دولت عثمانی دن ناماً مستقله آیریجه بر حکومت حقوقی حائز
بولونه حق و بغازلره من مرد دگز نده سیر و سفره خارج بالجهامه اموری
تنظيم ایده جکدر . ممکن مرتبه محلی اهالیدن مرک ک کندیسنه تابع ضابطه
تشکیلاتی او له حق و فقط اشب و تشکیلاتک قومانداوی اجنبی ضابطانه تودیع
قله جقدر .

۲ — اسکلیزه فرانسره ایتالیان اشعار قطعاتی قوماندانلری :
صاحب امصار ایدلک دن صوکرا دشمنلر من باختت و عملکه زدن جیقدما
یاجقولدر . معاهده نک ۱۷۹ نجی ماده می هوجنجه است نبول شهر
و ولاینی ، از بیت سنجاغی ، بروسه ولایتک وبالیکسر سنجاعنه اقسام
شمالی می و بینا سنجاغی الضباط نقطعه نظر ندن اشبو قوماندانلر امر لری
آلتنه قو نشدر . زیرا اورالرده کی رانداره قوتلرینه اونلر قوماندا
ایده جک و آرزو ایدر لرسه مذکور محللرده مناسب کوردکلری مقدارده
کندی عسکر لر ندن بولوندیره جقولدر . بواجنی عسکر ک اعاشه می بزه
طائدر . بوجهت معاهده نک ۱۷۸ نجی ماده سنک ۳ نجی و ۴ نجی فقره .
لر نده مصرحدر . عین ماده نک بر نجی وایکنی فقره لرینه کوره دشمن
قوماندانلری بالاده بخرو قطفه ده کی بوتون استحکاماتی هده ایتدیره .

جکلری کی مذکور حوالیده طوب نقلنه یارایا بیله جک بالجمله شمندوفر
و عادی یولاری دخی تخریب ایستدیره جکلر و یو تخریبات الجیون لازم
کلن مصروف ایسے ینه بزم صرتیزدن چیته جقد . اشبو قوماندانلر،
شمدى بهقدر یابدیردقاری کی کان ملتك افراد و منوراتی ایستدکلری
وجبله توقيف ، حبس ، نفی و یا اعدام ایتمک حقندن محروم ایدله یورلر.
اليوم معاهده استانبول حکومتی طرفندن امضا ایدلریکی حالده آزو
ایتدکلری اولری اشیاسیله برابر اشغال و صاحبیلرینی طیش-اری آئندہ
بردواهدرلر .

۳ — انکاتره ، فرانسه ، ایتالیا سفیرلری دخی مذکور دولتلرک
استانبول قوماندانلریله برلکده دولت امورینه حق مداخله می اولان
برقومیسیون تشکیل ایده جکلر در .

۴ — انکلیز ، فرانز و ایتالیان مملکلرندن مرکب قونترول
و تشكیلات قومیسیوناری .

بوقومیسیونلر معاهده نک تماماً تطبیق ایدلوب ایدله دیکنی قونترول
الجیون بالجمله دوازیری وبالخاصه عسکری دوازیری و ملکتک بوتون
اقسامی تفتیش ایتمک حقنی حائزدرلر . بوتون عنانلی زاندارمه قطعه ائنک
سوق ، توزیع ، اداره واستعمالی بوقومیسیونلردن برینه عسکری
قوه میسیونه عائنددر . (ماه : ۲۰۰)

۵ — مالیه قومیسیونی : بوقومیسیوندن ایدلریده بحث ایده جکز .
کورولیورکه دشمنلریز کار دو و دو نمایان بوقود قومیسیون ،
قوماندان و قونترول هیتلرینک یانشده استانبولده اقامته مساعدہ ایدیان
پادشاه و کلاس-ک هیچ بر حکم و اهمیتی قالمیور . زیرا اونلرک آنده
زاندارمه و عسکر کی هیچ بر قوت بر اقیلما یور .
ملکشیزک بزره بر اقیلدانی سویله نیان ساو اقسامی فرانسه ، انگلتره

ایتالیا و یونان آراسنده برو منطقه نفوذه آیریله حق و هر قسمه
ژانداره نک قومانداسی (ماده : ۱۶۰) اودوانه منحصر اوله جقدر .
بومنطقة مل دشمنلری نز آردند چیقان اختلاف حسپیله هنوز تین
ایدلهمش اولوب طرفزدن امضاي متعاقب جريان ایده جك مذاكرانه
تأثیت ایدیله جکدر .

کورولدیکی وجیله صالح قبول ایدله کدن صوکره مملکتمنزک هیچ
بر قسمی تمامابزه قلمايا جقدر . بخصوص ایدله ده هازیاده سنو ایدیله جکدر .
بزدن آنان یرلره استانبول کی صورتا بزده بر اقلان یرلدن
برآز تفصیلاتله بحث ایمک ایسترز :

۱ — استانبول : بوشهر آلتی عصر در بزم پاستختمز و خلافت
اسلامیه نک من کزیدر . یونجه زماندبری مسلمان و تورکارک امکاری
استانبولی تزین ، جامع ، مدرسه ، سرای ، چشم ، مکتب کی آثار
عمران ایله طول دیرمغه صرف اولونمشدر . او راده اهالینک قسم اعظمی
بورک و مسلماندر . املاک و اموال غیره نقوله نک بوزده یقشی مسلمانلرده در .
بزم بوتون عالی مکتبه نیز ، بوتون منوارانز ، مملکتمنزه حیات ویره بیله جک
بوتون عویسه لر من ، پادشاه ور جالزک ترمه لری ، ثروت ملیه هنرک بیوک
بر قسمی هب استانبولده در . سائر عناظم اسـتنـابـولـه شـوـذـکـ اـیـنـدـکـارـیـزـهـ
مائـلـهـ هـیـچـ بـرـاـزـ وـجـودـهـ کـتـیرـهـ مـشـلـدـرـ . بـوـکـارـخـمـاـ دـشـمنـلـرـهـ
بـزمـ بـوـبـلـدـهـ دـهـ بـوـنـدـنـ صـوـکـراـ آـنـبـقـ بـرـصـيـغـتـیـ حـالـنـدـهـ اـقـامـتـ اـیـمـهـ هـزـهـ
مسـاعـدـهـ اـیدـیـوـرـلـ . اـسـتـانـبـولـکـ بـوـشـکـهـ وضعـهـ دـشـمنـلـرـهـ هـیـچـ بـرـسـبـیـ
حقـوقـ کـوـسـتـرـهـهـ مـشـلـدـرـ . بـوـکـارـیـهـ بـرـشـرـطـ قـوـشـیـوـرـلـ . مـعـاهـدـهـ نـکـ
۳۹ تـجـیـهـ مـادـهـ سـنـدـهـ دـیـوـرـلـکـهـ : اـکـ تـورـکـیـاـ مـذـکـورـمـعـاهـدـهـیـ تـنـاءـمـاـ تـطـیـقـ
ایـنـسـهـ بـزـ اـسـتـانـبـولـیـ اوـنـدـنـ آـیـرـزـ . بـوـصـورـتـهـ اـسـتـانـبـولـ حـکـومـتـهـ شـوـنـیـ
دـیـمـکـ اـیـسـتـهـ بـوـرـلـرـ :

ارضروم ، طربزون ، بتلیس ، وان ، ولاستریانک خلقی ارمی

مظالمىك نه اولدىغى روسار مملكتلرندن كىتىدكىن صوڭرا طسانىدلىر وشىمىدى ارمى حكۈمەتىئە تابع اولمائىھ قطعىيأ راضى اولمابوب سلاخە صارىلاجقلدر . سىن ، استانبول حكۈمەتى ، اكىر اوئلر اوزىرىنە عسگر سوق ايدوب اوئلر قىرماز وادمىنيلە تىسائىمە موفق اولمازاسەك بىز سىنى وتوركارى استانبولدن قوغارز .

اكىر عىنتاب واورقە سىنجاقلىرى اهالىسى مملكتلر ئىنچى فرانسزلىر ويرمىزلىر وسن دىنى عسکر كونىدەرلەر قىرماز سىن دە دشمنلىرىنە تىسائىم ايتىز ايسەك بىز سىنى استانبولدن قوغارز ،

اكىر بىتون آناتولىي اهالىسى انكلترا ، روم ارمى چەتكەنلىرىنە قارشى بويون اكىز ، اوئلر كە مظالمى سىسىز جە قبول ايتىز ، سلاخى ومالنى اوئلرە تىلىم ايتىز ، معاهىدەنك او آغىز شرائىنە قاتلانماز سە وسن دە او تورك و مسلمانلارە قارشى دشمنلىرلە او مووز او موزە حرب ايدەجك تورك و مسلمانلاردن مىك قوتلار كونىدەرلەر قۇرغۇنلۇر اوئلر قىرماز سىنى استانبولدن قوغارز . » الح ...

استانبولى شىمىدىلەك كۆيا بىزدە بىراقالىرىنىڭ حكىمتى بە رادە آرامايدىر . دشمنلىرىمىز كې بوساختە مساعەلىرىنىڭ بىرسىپى داها واردرە بۇنى مكىردا انكلترا و فرنسز رجالى بىسان اىستىكلىرى كېيى انكلترا استانبولك كىنديلىرى طرفىن اشغالى مصادف ارلان ۱۶ مارت ۳۳۶ تارىختىدىن بىرى بوندىن يالغا مابىغ استفادە كېنگىدە دىزلىر . اووه يادشاھ و خلیفەنك سرائىنى و باب عالىنى زرھلى طوپلىرىنىڭ تەھدىدى آنندە بولۇندىرىدق آرزو سىيدىر .

بۇسايدە خايىنە يادشاھە كىنديلىرىنىڭ صاتىن آلدقلارى آدملىرى و كلا يابىزىر و آنلىرى كىندى ما، وورلىرى ايمش كېيى اىسرلىرى تەخىسىدە قۇنلاپلىرلە . اكىر يادشاھ بۇنى ياتماق اىستەسە اوئى استانبولدن قوغۇق و استانبولەكى يىنچە آثار اسلامىيە يە وضع يە كەنگى صورتىلە تەھدىد ايدىر

و تیجه‌ده هر امیریه نائل اولورلر . خلیفه یا زوجه تمیین ایتدیرد کاری
شیخ اسلامدن ایشلرینه کلدیکی وجہله فتوا آلیر و یکن ایال بهارده
پایدقلری کبی مسلمانلاری بری برینه قیردیرتیلر . نیسان ۱۳۴۶یدا یقنده
فرید پاپا حکومتی موقع اقتداره کلوب آناتولیه انکلیز تحکمیله بوتان
ظالمه بیویون آنکه یتلره قارشی شیخ اسلامدن فتوا آلبینی وقت بو قتوالر
انکلیز لطر قدن [۲۰۰۰۰] نسخه اوله رق طبع و پادشاهله شیخ اسلامک
و سملرباه برابر هندستانه و یوتون مام اسلامه داها استانبوله نشر او لو .
نمادن اول طاغیدلشددر .

لزومی نقدیرده هند ، افغانستان ، تورکستان کبی سائز نماک
اسلامیه اهالیسی دخی انکلیز لرک ایشنه کاریکی کبی حرکت ایتدیره مک ایچون
اسیرلری اولان خیمندن فتوالله حق ، و بوصو رته مقام خلافتی اسلامی
اغفال ایله داها زیاده از مک ایچون آلت اتخاذ ایتمک قالقیشه جتارد .
اکر تمامآخو اولق ایسته میورلرسه بیوتون مسلمانلار ایچون خاینه بی
انکلیز اساوتندن قورنارهه چالیشمق فرضدر .

۲ — ادرنه . — ادرنه شهر و ولایتده خلقک اکثری تورکدر ؛
اوراده اک صوک تدقیقاته نظرآ (۱۳۱۰۰) تورکه مقابل ۱۶۵۰۰ روم
واردر . اراضینک یوزده سکسان دردی تورکاردهدر . ادرنه شهری
عهانلیلرک ایکتیجی یاخنی اولوب سلطان سایم جامع شریفی کی بر جوق
مبانی دینیه و خیریه آثار و اعمارات عثمانیه ابله هنریتدر . بوندن ماعدا
ادرنهده حاکم اولان تورک و مسامان مدنیتدر . اهـالینک کافسی
خرستیانلر بیله تورکه قوشور تورک عادیله مألو فدرلر .

اوراده نهقدر کوزل آثار وار ایسه هیضنی تورکلر بایمشددر . حرب
انسانده دشـ منار من او الجده سویلیکمز وجهمه داـ ؟ « هـ مـ اـ کـ »
مقدر آنه حاکم اولسی « ایچون حرب ایتدکلری سویله دیلر . لوئید
رـ حـ وـ رـ جـ دـ هـ تـ وـ لـ کـ لـ رـ تـ وـ لـ کـ » مـ سـ کـ وـ اـ لـ اـ رـ وـ آـ نـ اـ طـ وـ لـ دـ

قوغۇما يەچقىلىرى سوپاھەمش ايدى . فقط بىز ، بىر كە ادرنه خلقنە يۇنان اولساي اىستە بوب اىستە ، دىلکنى صورىكىز ! » دىدىكەمىزدە دشمنارىمن بونى قطۇما قىول ايتىدىلر . حتى [بىرىئەتلىق بۇ عددلىرى تىتىت ايدىكىز . فرانسلۇر طرفىن يېيلان اىستاتىقلارده اوحوالىدە تۈركلر كە اكتىرى ئايت اولىشىدە .] دىدك . اوئى دە قبۇل ايتىدىلر . « ادرنه روم اولەجقىمىزدە . جونكە بىز بولىلە اىستە بورز ! » دىدىلار . اتكلەز باش و كېلى لوئىد حورج داها ايلىرى كىدەرك ادرەددەر و مىرك اكتىرى حاڭىز اولەقارىنى سىلە ادعا اىستى . و بىر طرفىن دە يالاتىجى چىقمۇق قورقۇسلىق طلب اىستىدىكەمىز تەھىقەتى ردىتى . اوينى بارقنى يېراقوب وحشى يۇنان عسکرینە قارشى قويىق اىستەين كوبولۇرى از دىرىدىلر واكتىرىسىنى استانبولە مەهاجر اولەرق قاچقە مىجۇر اىستىدىلر .

يۇنانلىدار ادرنه ولايەتى المقلە تاچىكمىچەپە ، استانبولك دىنە قدر صوقۇلۇدىلر ، وضعىتى ماساعد كوردىكارى آنندە استانبولە كېر اورادە مەتتادارى اولان ھىدلۇ مظالمى اجرا اىدەپ سايىلرلە . باخوصىكە بىز آنچاق اورادە ٧٠٠ عسکر بولۇنديز مۇغەمۇز تزو و يوتۇن زاندارمە من دشمنارك قومانداسىنە تابع اولەجقىدىر . حال بوكە : يۇنان استانبول جوارىنە اىستەدىكى قدر عسکر و طوبى يېھىسىلىر . زانا بوندن سوگرا آرتىق باختىمىز و پادشاھىت سرائى روم طوبىلىنىڭ متىلى آتىتىدەدر ، اوزانى اوزانقىن طوبىلە دوکىك ھر كون اللرىندەدر ،

۳ - ازىزىن . — دشمنارىمن ازمير اىچىون تحف و متنافق

برصورت تسو به بولاشىلدەر .

معاهىددىنک ٦٨ نجىي مادەسى موجىنجە ازمير ولايە تۈركىيەن
آزىز يېيلان مەلکەتلىرى ميانىتىدەدر .

٦٩ نجىي ماھىيە كورە ازمير ولايە عثمانلى حاكىتى آنندە قالىور ، فقط تۈركىيَا اشبو حق حاكىتى يۇناستانە ترك ايدىپىور ، ادكا مقابل

عثمانی پایراغی مقدمه کی، یا لی تنه کدن پایراق کی - از میر خاج
قاعدگان ندن بری او زرنده تموج ایده جکدر، کورلیور که حقیقته از هر
سکم اولان یونانستانند.

۷۱ نجی ماده موجبنجه یونانستان از میر ولاسته ایسته دیکی قدر
عسکر بولوندیره سله جکدر.

۷۲ نجی ماده موجبنجه یونانستان، او لجه از میر دن کویا تور کار دن
فور قوب قاچان روم مهاجر لری عودت ایتدکدن صوکرا (روم
استیلاسی حسیله قاچان اسلام مهاجر لردن هیچ بحث یوق) محلی
بر مجلس ایچون انتخابات پایدیره جقدر.

۷۳ نجی ماده موجبنجه از میر ولاستی یونان کو مر و کاری ارمنه
تابع بولونه حق و بو ولاسته جوار عثمانی ولاسته حدودی آراسنده
یونان کو مر و کاری بولونه جقدر.

۷۴ نجی ماده موجبنجه او لجه عثمانی تبمه سنند اولان یوتون از میر
ولاپی اهالیسی یونان تبعه سی عد او لنه جقدر.

۷۵ نجی ماده موجبنجه بش سننه صوکرا بالاده مذ کور مجلس
از میر ک یونانستانه الحاقه اکثریت آرا ایله قرار ویره سله جکدر.
(بوماده موجبنجه مجلس عثمانی حاکمیتک اعاده سی ایچون قرار
ویرمک حق یوقدر.) مجلس ایسترسه یشه مملکتی یونانه الحاق
ایچون اهالی آراسنده دینی رأی طوبالندیره بیلیر.

بوني متعاقب ۶۹ نجی ماده ده کی لفظی حاکمیت عثمانیه قالقه جقدر.
یعنی از میر ده تموج ایده جک اولان عثمانی پایراغی ایتدیر بله جکدره
از میری یونانه ویرمک ایچون دشمنلر منک نه دن یوقدر او زون
سپوزلره لزوم کورد کاری بی وادرنه کی او رایی بر قلمده رومله
ویرمدکلر تی آکلامق ایچون دشمنک از میره تجاوز ندن اعتباراً او را

اهالیستنک آثار حماست کوستردکاری غیان و طپرورانه لری و یونک
تایجه‌سی اوله رق دشمنه قارشی او زون مقاومت خاطر لامق لازمرد .
دشمنلر من بویله او زون و مرا ایانه جمله‌نله وا زمیر قلعه‌لرندن بیستنک
او زینه بش سنه ایچون عمانی سنجاغنی چکلمک از میر خلقنی اغفال
ایدوب مدافعتلک الار ندن سلاحاری دوشوره جگاری بی فرض ایتمشلردر .
از میر ولاجی خلقنک قهرمانانه مدافعتی یوئون دنیاده مشهور
اولدیفندن عالمه قارشی « بز از میری یونانه ملتک آرزوسی خلاقنه
ویره دک » یونانستان اهالیستنک رائی طوبیادقدن صوکرا اورایه حاکم
اوله جقدر ، دیمک ایستیورلر .

اکر بورای طوبیلامق هستله‌نی درحال اجرا ایستدیرسه‌لر
بیدیورلر که خلقنک اکثریت قاهره‌سی تورک اولدیفندن یونان از میر
ولاچنی ملتک ایده‌مهیه جکیدر . یونک ایچون یونانه بش سنه مهلات
ویریورلر که اومدت ظرف‌ده اسلاماری قسمآ اولدیورسون قسمآ دمه‌جیر
ایتسنن و مملکتنه بوصور تله‌روم اکثری حاصل اولدقدن صوکرا رأی
طوبیلایوب هر ظرنه از میر لیلر لک کنندیسی ایستدکاری اهلان ایتسین !
دشمنلر منک از میری یونانه ویرمکده نه قدر حقسز اولدقلری
آیات ایچون کندی قوماندانارندن مرکب اوله رق کوندردکلری
حیئت تحقیقه‌نک را بوری ذکر ایچنک کفایت ایدر . برو آمسینه‌مالی ،
انیکلر ، فرانسز و ایتالیان جترالدن مرکب اولان مذکور قومیسیون
۳۳۵ سنه‌سی صوک بهارتنه یونان مظالمی تحقیق ایش و رایونده
مواد آتیه‌ی تصریح ایتشدی :

آ . — متسارکه‌دن بری آیدین ولایته خرستیانلرک وضعیت
امین ایدی .

ب . — یونان اشغالی بروظینه تندنیه به بکزه به جکنہ بالعکس
درحال برقوهات و اهل صلیب محاربه‌سی شکلی آدی .

ازمیر او زونده کی بوتون حقوقزدن ماعداً اور آنک یونانه ورلمى
ج .— ازمیرده ۱۵ و ۱۶ مایس سنه ۳۳۵ تاریخ خارنده کی وقوعاتک غربی ناطولینک بورلک بر قسمت اقصاً محوی متنضم‌ندر . زرا
مسئلیتی یونان عسکری فومندان‌انفه عالددر .
دکرلی س آیدن .— ازمیر خطی بوتون منشاً و تکده کی مصوّل‌انی
د .— یونانیلرک داخله یوروپی‌لری آنسده کی قالی وقوعاتک خار .— نقل اینکده اولدینی کی قونیه ولايتک و آفیون قره
حصار سنجاغنک برچوق موادی آفیون قره حصاری .— ازمیر
ه .— مدرس او واسنده کی قالی وقوعاتک سبی حقسر برصورتده خطی والیکسرک امته‌سی ده بازدرمه .— معنیساً .— ازمیر خطی واسطه‌سیله
وقوععلان یونان اشغالیدر .

و .— منمن قاتلدن یا لکن روملر مسئل‌لر .
ازمیری یونانه ویرمک وازمیر ولايتک حدودلرینه یونان
بونلهه بنام مذکور را بور شوندجه‌لری چیقاریبور :
کومر و کیاری اقامه ایمک ذکر ایندیکمز خوانینک خارجله مناقلات
آ .— آسایشی محافظه ایمک بهانه‌سیله وقوععلان یونان اشغالی و شجارتخ طور در مق دیمکدر . معاهده‌یه بو بابده بزم الجھون نهقدر
برالحاق ماهیتی آمش . بواسفال آسایش و سکونتک اعاده‌سی امکان‌سز مساعد شرائط قونور .— یونسون ، یونان بو تجارتی محو اینجه‌یه جکنیه
و کوسروک آلامیه‌جغه داشت نه قدر سوز ویربرسه ویرسین یوسوی .
قیلمقدادر .

ب .— اکر اشغال تأمین آسایش مقصده‌یه وقوعه کلش ایس طویایه‌جغنه هیچ شهه‌من بوقدر .

بونکله یونان عسکری دکل ، متفقین اردولری توظیف ایدملیدر . دیگر طرفدن غرب آناطولیده یتیشن (اینجیر، او زوم، پاموق ،
یونان اشغالی آنچق الحاق مقصده‌یه ادامه ایدیله بیلیر .
بالاوط ، بیان کوکی ، زیتون ، سیسام) کی برچوق موادک قورو تما .
برالحاق حقوق ملیه دستورلرینه مقایر اولو . زیرا اشغال اولو نان ویا ایشانه‌سی ازمیرده یا پیلیر ، ازمیر حدودلرینه کوسروک وضع
منطقه‌ده ازمیر و آیوالق شهرلرینک خارجنده تورک نفو سنک روم ولو تجیه بو صنایع اولکه و مذکور موادی یتشیدیرن مملکتکلر من
نفوشه یک فائق اولدینی انکار اولو هماز .

فوران ایدن تورک حیات ملیه‌سی او قدر قوتلیدر که مملکتک ٤ — ولايات شرقیه ، — بورالری حریدن اول و صوکرا
یونانستانه الحاقی قبول ایده‌من . او قی سرفو ایستدیرمک ایجسون فاهر بر تورک و درد یعنی مسلمانان آکثیریه هسکوندر . بورالری ارمنستانه
قوت استعمال یعنی سفر اختیار ایمک لازم‌در . بونی ده یونان بالکن ویرمک بوتون او حوالی مسلمانلرینی قاتله مکوم ایمک دیمکدر . ذاتاً
کندی قوتلریه یا پاماز .
کوردوبورلک دشمن قومندانلری سیله بزم ازمیر ولايتنده اکثریتی متصدرلری اوله سویادیکمز کی بورالرک اهالی طرفندن ارمنستانه
حائز اولدینه‌مزی و اوراسی یونانه ویرمه‌نک حقسر اولدینی اعلان ترک ایدله ییشی سهامه ایدوب بزدن یائمه یولی کندی حسابلرینه
ایستدیر . بوکار خادم‌تمثیل من وراسی بزدن آیرمقدن و اسلام‌اهمالی قوباره‌می ، بزی استانبولدن طرد اینکدز .
یونانیلرده آغا ایستدیو همکنن چکنن مدبلر .

۵ — کردستان — دشمنلر منک ادعاسنه کورده کردار آراسنده عثمانی
حاکمیتندن چیمیق ایسته بینلر وارمش ، بونک ایچون معاہده تک ۶۲
۶۳ ، ۶۴ نجی ماده لری موجنجه امضایی متعاقب آئی آی ظرفند
انکلیز ، فرانسر و ایتالیا مخصوصلرندن مرکب بر قومیسیون کنندیلریه
مخاریت ویا استقلال ویریاچک یولری تعیین ایده جمکش .
کرد آکثریتیه مسکون اولان وان و بتلیس ولایتلری ارمینیله
ویرمل و او راده کی مسلمانلری ٹولدور تک ایستهین دشمنلر من
دیکر ولایتلرده کی کرداری مستقل پایا جغز بهانه سیله آنلری
سوریه و عراق اهالیسی کی بزدن طاتلی وعدله آیرد قدسدن
صوکره مملکتلری فتح و کنندیلری اساوهه کرفتار ایتك استیورلر .
بو ایون پک چوق کره اویناندیفی ایچون آرتیق ایستانان قلاماشدر .
حلب ، شام ، موصل بغداد اهالیسنک انکلیز و فرانسلردن چکدیکنی
واونلره قارشی ناصل مجادله ایتدیکنی کورن کرد وطنداشلر مندن
بر تکی بو طوزاغه دوشمز .

— قانون اساسی ، احکام عدله و اقایتلر ک حقوقی —
معاهده تک ۱۳۶ نجی ماده سی موجنجه انکلتراه ، ایتالیا ، فرانسر
وژاپونیا مخصوصلرندن مرکب درت کشیلک بر قومیسیون ، قاییتو لا سیو .
تلردن (بونلره عیود عتیقه و امتازات اجنبیه دخی دین) مستقید اولان
سائرنافق و بی طرف دولتلری بر رمتی خصصناک معاونتیله بر « اصلاحات
عدله لایحه قانونیه سی » حاضر لایه جقراردر . قاییتو لا سیو نلر ک شمدىکی
احکام عدله سی یربنے قائم اولا جحق اولان بو لایحه اتام ایدلکدن
صوکرا علاقه دار دشمن وی طرف دولتلره برای تصویب هر ض
اولونه جحق و دول معظمه جه قبول ایدیلنجه بز آئی بلا اعتراض تطبیقه
محبور طو تو لا جغز . بزم داخل اولندیغمن بر قومیسیون طرفندن عدله .
منک اصلاحی شرعاً و حقوقاً اتقانلر ک محوی دیگدر ؟ بونی قبول

ایدوب معاهده بی اهضالیخی وضع ایدنلر حقوق خلافت و سلطنتی نصل
مدافعه و وقایه ایمش اولدقلری جای سؤالدر.

بوماده صراحة خلیفه و سلطانک حق قضائی التدن المشدر...
کورولدیکی وجهمه بزم مملکت مزده تطبيق ایدیله جک و بزم اهنجنیلرک
آرالرندک دعوا ری حل و فصل ایده جک اولان قوانینک احضاری
و محامکت سکننک تعینی بزه هیچ صور ملادن تا زایونیا به وارنجه یه قدر
دنیانک هان بوتون حکومتلری طرفتدن در عهده ایدلشدیر. او نلر بزم
ایچون نه قدر آغیر و کندیلری ایچون نه قدر مساعد شرائط قویار لرسه
بز هپسنه بیوون اکمکه مجبور اولادجعز؛ هیچ بر ملت دشمنلری
طرفتدن بوقدر حقیر کوروله مشدر.

شمدى يه قدر قایتو لاـسـوناردن استفاده ایدن دولتارلک تبعه می
یاه بـرـعـمـانـلـیـنـکـ هـرـهـسـبـیدـنـ دـوـلـانـیـ مـحـاـکـدـنـ بـرـنـدـهـ دـعـواـیـ اـولـسـهـ
اوـمـحـکـمـدـهـ مـذـکـورـ دـوـلـتـکـ سـفـارـشـنـدـنـ بـرـمـأـمـورـ بـولـونـورـ اـیدـیـ.ـ اـجـنـیـ
مـحـکـومـ اـرـلـایـقـنـدـهـ حـکـمـتـ اـجـرـاسـیـ بـزـهـ عـاـنـدـ اـوـلـمـاـبـ کـنـدـیـ حـکـومـتـهـ
عـاـنـدـ اـیدـیـ.ـ مـثـلاـ تـجـارـتـ دـعـوـسـیـ غـائـبـ اـیدـنـ اـجـنـیـ بـرـعـمـانـیـ بـهـ تـحـمـیـاتـ
وـرـمـکـهـ مـحـکـومـ اـولـسـهـ پـارـهـنـکـ مـحـکـومـدـنـ آـلـیـهـ بـیـلـمـسـیـ وـوـرـدـیـکـیـ
تـقـدـیرـدـهـ اـموـالـ وـاشـیـاسـتـکـ حـبـزـیـ صـرـفـ اوـاجـنـیـنـکـ منـسـوـبـ اوـلدـیـ
حـکـوـمـتـکـ مـسـاعـهـسـنـهـ تـابـعـ اوـلدـیـقـنـدـنـ اـکـثـرـیـاـهـیـچـ تـضـعـیـاتـ آـلـقـ قـابـاـ اـوـلـهـ ماـزـ
وـعـمـانـلـیـ مـدـعـیـ دـعـوـایـ قـازـانـدـیـقـیـ حـالـدـهـ ضـرـرـ وـزـیـاـیـ تـضـمـیـنـ اـیـتـدـرـمـ مـنـ
اـیدـیـ.ـ جـنـاـپـلـرـدـهـ بـیـلـهـ مـحـکـومـ اـیدـیـانـ اـجـنـیـ حـبـسـ جـزـاسـیـ کـوـرـمـکـ اـیـچـونـ
کـنـدـیـ حـکـوـمـتـهـ تـسـلـیـمـ اـولـنـورـ وـهـانـ دـائـمـاـ.ـ غـایـتـ اـهـیـشـ بـوـهـ وـقـوـفـیـتـدنـ
صـوـکـرـاـ صـالـیـوـرـیـلـیـ اـیدـیـ.

حرـبـدـنـ اـولـ بـوـکـیـ اـمـتـیـازـاتـدـنـ مـسـتـفـدـ اـولـانـ يـالـکـنـاـ کـثـرـ آـوـرـوـباـ
دولـتـلـرـیـ تـبـعـهـ مـیـ اـیدـیـ،ـ بـوـنـلـرـکـ عـدـدـیـ آـزوـبـوـدـوـلـتـلـرـکـ تـبـعـهـسـنـهـ کـمـکـ
عـمـانـلـیـلـارـ اـیـچـونـ غـایـتـ مشـکـلـ اـوـلدـیـقـنـدـنـ مـذـکـورـ اـمـتـیـازـاتـ عـمـانـلـیـ تـبـعـهـسـنـدـنـ

اولاً نلری بک او قدر از عاج و اضرار ایمزردی .

حال بو که بوندن صوکرا معاہده نک ۱۲۸ نجی ماده سی مو جنبجه
عثمانی اتبعه سندن اولاً نلر دشمنار من درن و با خود بزدن آبریاب
یکیدن تشکل ایدن دولت اردن برینث تابعیته ایسته دکاری کی کیره بیله .
جکلر در . و بو تابعیت تبدیلی مسئله نمده بالکن مذکور دولت ک قوانینی
نظر اعتراف آئینه جقدر . یعنی حکومت عثمانیه نک قوانینی بوایشه قطعیماً

مانع اول امایه جقدر .

دیگر طرفدن معاہده نک ۲۶۱ نجی ماده سی مو جنبجه امتیازات
اچنیه بوتون دشمنلر منه واونار میاننده بولنان بونان ، ارمنستان کی
کوچوک دولت ار تبعه سنه دخی تشميل ایدیله جکدر .

بناءً عليه مملکتمزده ک بوتون ارمیخ ، روم ، موسوی هب
یکنند کاری برو دولت ک تابعیته بکمکده سربست اوله جقلر و بر مسلمانانک
اوئنلر له دعوا سی اولدیغندن مسلمان دعوا بی غیب ایدرسه کیدیکی حکم
اجرا اوله حق یوق مسلمان دعوا بی قازانیرسه غیر مسلمانک کیدیکی
حکمک اجر اسی صرف کندی دولتلرینک کیفه تابع اوله جقدر .
نه مذکور ۱۳۶ ماده ده دینله یور که اشیه قوییسیون ایه قرایسه
مختاط و یامتحد بر اصول عدیلیک تأسیسی حکومت عثمانیه نک فکری تی
استمزاج [*] ایتد کدن صوکره دشمن دولتلرینه توصیه ایده بیله جکدر .

بوراده کی مختلط کله سندن مقصد قومیسیونک احضار ایده جکی اصل
حات عدیلیه لا یمه نک بالکن عثمانی واجنی آدم سندن کی دهاری به
واجنبیارک حقوقه عائد اولیی یعنی بو صورت که مملکتکه بوی عثمانیلر
دیگری اجانبه و با خود اجانیک عثمانیلر له مناسبتنه عائد ایکی اصول
عدیلیه نک بولنسیدر . متجر کله می ایسه اشبو قومیسیونک ا- ضاریده جکی
قوانینک هر کسه شامل اولیی مهندسنده در . حکومت عثمانیه نک فکرینک

[*] بوبایده معبر اولان فرانز جاوه نهاده CONSULTIR کله می وارد . بو کله
بالکن فکر استمزاج ایتكه نه ایمه افاده ایدوب کیفیت اسماز ایچ حکم و قراره
آمیه اقتصی موضوع بنت اوله هماز .

امتزاجی و سالمه‌ی صرف بو خصوصه عائد اولوب اصل لایکه حقیقت دارد.
بزه بیان فکر اینکه حق ویرلم مکده در.

شنبه لیلک متار کدن بری استاتیو لدم پاپد قاری کی مملکت میزک هر طرفند
دخی ایستاد کاری تو قیف و حبس ایده سلامک ایچون معاهده به بر قاج
ماده قو هشادر در . شویله که :

۲۲۶ نجی ماده‌ی موجنبه دشمن‌لر من «حرب قوانینه
مخاک بر صورت‌ه حرکت ایتدی.» دیمه بزدن ایسته‌دیکنی کندی دیوان
حر بالرنده محکوم ایده‌یله جک و حکوم عثمانیه مذکور دیوان حر بلر
طره‌ندن طلب اولونان هر کی آتلکتک نره‌سنه بولونورسه بولونسون
تو قیف ایدوب او زنره تسامیعه مجبور اوله جقدرا .

۲۲۷ مجی ماده موجنجه دشمنلر من تبعه سندن برینه قارمی بر جرم ایشه، ش اولانلر او دولتك دیوان حرینه محاکه او لوناچقلدر، اکر ر عنانی مختلف دولتلر تبعه سنه منسوب افسالنره قارشی جرم ایشه مش ایسه او دولتلر خاباطانشدن ص ک بردیه ان حر بدھ محاکه او لوه حقدر.

۴۰۳- سبی ماده موجنجه بر عنانی ایله دشمن بعدهمه هنسوب
بر شخص آرایده عقد اولونان مقاولاتک فسخ وبا اجرامی مسئله‌سی
دشمن قواننته کوره حل اولونه بحقدار.

۳۰۸ و ۳۰۹ ماده: وجنبجه بر عمانی ایله دشمن و یاخود بزدن آریان

دولتاردن برینک تبعه سنه منسوب برشخص آراسنده کی مقاولات یوزندن
تحدث ایدن دعوا رء شیخ مذکور ک منسوب اولدینه دولت محاکمه
در یا قوسلوسخانه سنک محاکمه سنه رویت اولونوب بو حکم تور کیاده مار
دھنی عیناً اجرا و تطبيق اولوناجقدر.

معاهده نک ۱۴۴ تجی ماده سی موجبتجه اموال متزوکه قانونی لغو
اولونه جقدر. ملکتی ترک اینکه مجبور اولان با جمله غیر مسلمان مملکتلرینه
سر بسم تججه عودت ایده بیله جلک و دیگر اللره کچن املاک و اموالهار
در حال کنندیارینه اعاده اولونه جقدر.

بوندن مقصد بالاصه ولايات شرقیه دکی ارمیلار در، حال بوکه یونان
استیلاسی اوزرینه همچو ره مجبور قالان مسلمان اهالی ایچون هیچچ
قید یوقدر، بوده دشمنلر منک عدداتی ناصل تلقی ایتدکارینه بر هنالدر.
عینی ماده موجبتجه جمعیت اقوام هر ایسته دیکی یerde حکم هینئاری
تشکیل ایده بیله جکدر. بو هیئتلر ک هر برنده حکومت عثمانیه نک و متضرر
اولدینه ادعا ایدن آدمک منسوب اولدینه جماعتک برر مثلی بولنه جق
و هیئتک رئیسی جمعیت اقوام طرفندن تعین اولونه جقدر. اکر متضرر
اولا بر جماعت ایسه او جماعت کنندی مسئلی تیین ایده جکدر. بو هیئتلر
آییده کی مقرراتی اتخاذ و حکومت عثمانیه اونی تعلیق هم مجبور ایده بیله
چکار در :

۱ — مناسب کوردکاری هر درلو تعمیرات و انشائیک اجرایی
و بونک ایچون لازمکان ایشجیلر ک اجری حکومت عثمانیه به عائد اولنه جق
و بوتار قومیسیونک تعمیراتی امر ایسته دیکی محلاده مس کون اولان صرقة
منهوب آدمملار آراسنده انتخاب اولونه جقدر در.

۲ — قومیسیونک تحقیقاتی اوزرینه همچیلر ده مدخلدار اولدینه
آکلاشیلان هر کسک تبعیدی قومیسیونک صلاحیتی داخانده در، بونلر ک
اموالی حقنده قومیسیون نهیه قرار ویررسه او صورتله حرکت اولونه جقدر .

۳ - ۱ آگوستوس ۹۱۴ تاریخندن اعتباراً وارئسز وقات ایدن هر کسل میرائش حکومت بینه اویل منسوب اولدینی جماعت، و رسمی.
۴ - ۱ آگوستوس ۹۱۶ تاریخندن بری اموال غیرمنقوله اوزرینه و قوعبolan باجله معاملاتک وبایخاصه فراغ معاملاتک کان لم یکن عد اولونسی. بوکی اموال صاحبینه تصمینات ویرمات لازم کلیرس، اشبوا تصمیناتک اعطامی حکومت عنانیه به عائددر. بو تصمینات حسیدله اموال غیرمنقوله نک اصحاب ساقنه سنہ اعاده می مسئله می قطعیتاً خیره اوغر اسلاماز. حکم هیئتی ایسترسه مذکور اموالک سابق ولاحق صاحبینک آرالری بولق و ملک آنلر کن تسویه ایدیان مبالغه اعاده می خصوص صنده طرفین ائتلاف ایتدیرمک حقنی حائزدر.

بو هیئتارک باجله مقرر آتی در حال لازم الاجرا اولوب عنانی محا. کنک او تاره ضد اولان مقرر آتی ابطال اولونور مذکور مقررات استیاف و تمیز ایدیله من.

بوماده يالکنک غیر مسلمان ایچون یا پیلمشدرو. زیرا يالکنک او نلر جماعت حالتند در لر مسلمانلر حکومت دن غیری بر جماعته منسوب اولماد قالنردن بوماده احکامی او نلره شامل دکلدر.

ساده عایه غیر مسلمانلر اوغر ادقنری باجله ضایعات حکومت طرفندن تصمین ایدیله جک! حال بوکه رو سلوك چکیلمه می اوزرینه اموال و املاکی محو اولان ولایات شرقیه اهالی مسلمان سیله یو نانلیلر طرفندن هر شیلری یغما و احرار ایدیلن هر بی آنطاولی مسلمانلرینه هیچ بوصورتله تصمینات ورمه سندن بحث ایدله مشدرو.

۱۴۵ نجی ماده هوجنجه عنانی تابعیته منسوب اولان هر کس قانون نظرنده مساوی اوله حق و دین فرق کوزه تیلمکسزین هر کس اقداری داخلنده بولونان مأموریت و مقامنری اشغال ایده جکدر. شمدى یه قدر بزره عصیان اینهین باجله جماعات افرادیه بو صورتله

بنه عيني ماده موجبنيجه، صليحك امضاسندن نهايت ايكي سنه يه قدر
اقليلمرك حقوقني محافظه ايدين براتخاب قانوني دش-منار منك تصوينه
عرض ايتكه مجبورز.

بوماده ايله دشمنلر من انتخابات کي صرف داخلی والک اهمیتی امور منه
مد اخلمه به انسنی کنذیلرینه احضار اتفکد و در لر.

۱۴۶ نجی ماده موجبه حکومت عثمانی هر چنانکی تابعیت دن
اولورس او ون طانش اجنبی دارالفنون و مکتبه ندن ماذون هر کسه
تورکیاده سربسته جمه اجرای صنعت اینک حقیقی بخش ایده جگدرو.
علی العموم اوروپاده کی مکاتب و دارالفنونلر ایکی نوع شهادت نامه
توزیع ایدر. بری کندی مملکت شده دیگری ده خارجده اجرای صنعت
اینک ماذونیت ویرهن شهادت نامه لردر. خارج ایچون ویریان
شهادت نامه لر ای استحصالی فوق العاده قولای اولوب خارجده
چالیش مقداری ایچون هیچ : کری اولمايانره دخی ویرمه سنده مخدور
کورولمه مکده دره. بعدما بنم مملکت نمیز یونواع شهادت نامه هی حائز اولانلر ک
نجم عکاهی اوله حق دره مثلا بخت عمد و میهی محافظه نیشله بیله او اسه
حکم متمز صودن بر شهادت نامه ایله کلوب طبایت اجرای اینک ایسته شماره
مانع اوله مایه حق واونلری اهلیتلری اثبات ایچون مانته آنه تابع
طه تمامه حق دار.

دیکر طرفدن عثمانی کنچلری آراسنده جدی چالیشانلرک عددی آزاله‌قدر. زیرا بلا مشکلات الده ایدیله بیان وعینی حقوق بخش ایلهین برشهادن نامه طور و رکن اخذی مشکل اولان شهادت نامه لری آلمغه قالقیشانلرک عددی پاک آز اولور. ذاتاً او زون مدت چالیشوب صنعتک جداً هلی ۱ لانلر ملکتمنزه او شهجهک اولان شارلا مانلر آراسنده کنچلری سنه ایش بولاماز اولاچق و دولا یسیله بزده کی مکاتب عالیه معطل قالاجنی کبی ایچمزدھ حقیقی تحصیل عالی کورنی دخنی قالمایه‌جقدار. بوماده‌نک بزه یوکلادیکی شرائط آز چـوق مدنی هیچ بر مدلکتمنده تطابق ایدیله مکده: ز.

احکام عسکریه، بجزیره و هوائیه

معاهده‌نک ۱۰۲ نجی ماده‌سنندن ۲۶۹ نجی ماده‌سنندھ قدر بزه تحمیل اولونان شرائط عسکریادن دن بخت اولونندھ در: بزه بیر افیلان عسکر و زاندارمه نک مقداری بروجہ زیردرو:

- ذات شاهانه نک محافظه‌سن، مامور رضابطان و عساکر، بوقطه نک مقداری ماین ارکان عسکریه‌سی وارکان حریسه‌سی هیئتی ده داخل اولق او زره (۷۰۰) کشیدن عبارتدر.

بوعدد غایته جال دقتدر. ایتالیا حکومتی ۱۸۷۰ سنندھ او وقته قدر پاپلرک اداوه‌سی آلتندھ بولونان روما شهری ضبط استدیکی وقت کزدی اسیری اولان پاپانی سراینه قایا، ش و معینتده آن بحق ۷۰۰ عسکر بولوندیر ماسنے مساعده ایتشدر. انتکلیز لرد، دارالخلافه الاسلامیه فی ۱۶ مارت ۳۳۶ ده اشعال استدکار ندن، بعد ما ایز لری اولان خذیله، و، کنندیسی مسلم ازارک پایاس تاقی ایده زک ایتالیانلرک پایا و ورد. کلری مساعده نک عینی بخش ایشتلر و معینتده ۷۰۰ کشیلک برقوت بر انشلودر.

۲ — ارکان حربیه و ضابطانی داخل اولق اوزره اسایش داخلی نی
وغير مسلم اقلیتلرک حقوقی محافظه ایچون (۳۵۰۰۰۰) کشیلک زاندرمه
قطعاتی .

۳ — ارکان حربیه و ضابطانی داخل اولق اوزره (۱۵۰۰۰)
کشیلک تقویه قطعاتی . بونلر ایحابنده حدودلرک محافظه ستدہ دخی
قولانیله بیله جکدر . بو قطعاتک يالکز طاغ طوبیری بولونه جقدر .
یعنی حضری وسفری جمعاً (۵۰۷۰۰) کشی بخت سلاحده بولوندیره .
بیله جکنر .

۱۵۶ نجی ماده موجبنجه مملکتمزک بزه قلان اقسامی مختلف
مناطقه تقسیم اولوناق و هر منطقه ده بزاندارمه قطعه سی بولونه جقدر .
بو قطعاتک طوب وساً اسلحه فیسی موجود اولماه ب يالکز تفک
ومترالیوزی وارددر . بر قطعه يه منسوب قوللر او قطعه يه تخصیص ایدیان
منطقه خارجه آنحق ۲۰۰ نجی مادده و خلائق تعداد اولونان و بدايده
بحنی کچن بین المتفقین قوتلر و تشکیلات قومیسیوننک مساعدة
خصوصه سیله چیقه بیلر .

بر قطعه بی تشکیل ایدن افرادک عددی بتوون زاندارمه قطعاتی
عددینک ربعمی کچه من . ۱۵۸ نجی ماده موجبنجه ارکان حربیه
وسأر ضابطانک عددی عموم زاندارمه قطعاتی عددینک یکرمیده
برنی تجاوز ایده من . کوچوك ضابطانک عددی ده عموم عددک اون
ایکیده برنندن آشاغی اوله جقدر .

۱۵۹ نجی ماده موجبنجه متفق ویا بی طرف دولتلره منسوب
ضابطان عددی عتائی ضابطانستک یوزده اون بشنی تجاوز ایهمک
صورتیله زاندارمه تشکیلاته داخل اوله جقلر در .

مد کور اجنی ضابطلرک بایت اعتبار بله نسبتی و وظائفی ۲۰۰ نجی
مادده بخت اولونان بین المتفقین قوتلر و تشکیلات قومیسیونی تعیین

ایده جکدر .

۱۶۰ نجی ماده موجنجه بر منطقه داخلنده کی اجنبی ضابطان هب
عین ملته منسوب بروزه چقدر .

۱۶۲ نجی ماده موجنجه سفر بر لکه عائد هر درلو تدابیر و ترتیبات
منوع اولینی کی مذکور قطعه ایک عددی ویا خود او تاره یارایه بله جک
وسائط نقلیه بی تزیید و تقویه ایده بله جک بالجمله تدابیر کندا منوع در .
(بو ماده سیاسته دشمنار من مملکت داخلنده هر نوع یول
و شمندوفر انشاسیه اونلرک تعمیری ، او توموبیل و قامیون اشترا
واستعمالی منع ایده بایرل) .

۱۶۳ نجی ماده موجنجه کرک ۳۵۰۰۰ کشیلک زانداره قطمانی ،
کرک ۱۰۰۰ کشیلک تقویه قطعاتی هر قطعه ایچون کندی منطقه سی
داخلنده کی اهالین کوکلی و معاشلی اوله رق آله حق و قطعه اردکی
مسلم و غیر مسلم ایک نسبتی ممکن صربه هر منطقه داخلنده کی نفوسلی
نسبتنه اوله چقدر .

۱۶۴ نجی ماده موجنجه ۱۵۰۰۰ کشیلک تقویه قطعاتی بر قطعه به
عاونت ایده جکی تقدیره اکر قوای معاونه نک عددی ۵۰۰۰ تجاوز
ایدرسه بین المتفقین قوت قول هیئتک مساعدة مخصوصاً لازم در .

اشبو موادی تحکیل ایدرسه ک زیرده کی نتایج چیقاً یلیر :

اولا : بین المتفقین قوت قول و تشکیلات هیئتی مملکتمنزی مناسب
کوردیک و جهله هنـ اعلقه تقسیم ایده جکدر . بو منطقه لااقل
درت عدد اوله چقدر . زیرا ۱۶۵ نجی ماده موجنجه بر قطعه
زانداره ملیتک مقداری عموم زانداره عددیک زیعنی کچه بله جکدر .
دیگر طرفدن ۱۶۰ نجی ماده موجنجه بر منطقه داخلنده کی اجنبی
ضابطانی هب عینی ملته منسوبدر . بناءً علیه نماکنتمزده لااقل درت
منطقه اولو شنه کوره بـ منطقه لـ آنـ حق انـ کـ لـ يـ زـ ، فـ اـ نـ سـ ، اـ يـ تـ اـ لـ يـ اـ نـ وـ يـ وـ نـ اـ نـ

منطقه‌لری او له‌جقدر . شاید آمریقا کی بیویوک بر دولت حصه ایستدیک
تقدیرده او کا ذخیره‌شنجه منطقه آیرو بیلامات ایچون ۱۵۶ نجی مادده
هر قطه یتون قطعانک ربی مقدارده زانداره‌دان تشکل ایده‌جکدر .

دنیمه‌یوب بالاده محترم اولان لا تیکلی افاده ترجیح ایداشدر .
کورو لیور که می‌لکتمز لظاهر آبزه بر اقلان قسمته زانداره و تقویه

قطعه‌ای دشمنلر من طرفین تشکیل ایدیلن بر قوتوول و تشکیلات هیئتک
ومانداسی آتنه وضع اولونه‌جقدر . یوقطمات ایچنده نفوسه کوره غیر مسلم
ضابطان و افراد و هر منطقه‌دم بوزده اون بش نسبت دشمن دوانه متسوب
ضابطان بولونه‌جقدر . بناء علیه دولت عثمانیه نک استقلال و حاکمیت‌دن بحث
اینک مادر . زیرا حقیقته هر منطقه‌دم بر دشمن دولتک ضابطانی حاکم و عمومی
قونماندا بزه دکل فقط دشمنلر منه عائد او له جنبدن معاہده‌تله‌یق ایدل‌کدن
صوکرا بز تورک و مسامانلر ایچون بوماکتنه حیات قابل اولامایا جقدر .
بوتون آناتولی ؟ فرانسلر اداره‌سندکی آنه و بونانلیلر اشغالی آتشده کی
ازمیر و بروس و ولایتلرینه دونه‌جکدر . روم واره‌نی چته‌لری میدانی
بوش بولوب ایسته‌دکلری جنایی ارتکابده سربست قلاجردار .

۱۵۳ نجی ماده موجنجه معاہده نک تطبیق‌دان نهایت اوچ آی
صوکرا بالاده کی عددلر ن فصله بولونان قطعات ترخیص اولونه‌جقدر .
۱۶۳ نجی ماده موجنجه اشیو اوچ آی ظرف‌فندک شمریکی موجود
زاندارمه‌لریکی تشکیل اوونان فاعله . مادحال و فضله‌سی ترخیص اولونه‌جقدر .
۱۶۴ نجی ماده موجنجه حریمه نظاری دوازندکی ارکان ، امر او ضابطان

بالاده محروم ۵۰,۷۰۰ عسکر و زانداره عددیه داحل‌در .

۱۶۶ نجی ماده موجنجه افراد و کوچوك ضابطان لااقل اون
ایکی‌شرسن خدمت ایمکی تعهد ایده‌جکار در .

معاهده موجنجه تشکیل اوونان قطعانده قالان ضابطان ۱۵ یاشنه
قدرو خدمت ایمکی تعهد ایده‌جکلدر . قادر ویه داخل اولان هر ضابط

لائق ۲۵ سنه خدمت اینکی تعهد ایده جکدر، (ماده : ۱۶۷)

زاندارمه و تقویه قطعاتی قادر و سه داخل اولمایان ضابطان خدمت عسکریه دن اخراج او لونه حق و بعد ما نظری و یا عملی هیچ بر تعلیم و تربیه عسکریه اشتراک ایده جکدر . (ماده : ۱۶۷)

۱۶۸ نجی ماده موجنجه ضابطان ایچون بر مکتب و کوچولک ضابطان ایچون ده هر منطقه ده بزر مکتب بولوندیر به جقدر .

۱۷۰ نجی ماده منی موجنجه شهر و کویله ده کی بولیسلر کی ۱۳۲۹ کو مر و بکاره کی ، اور همان بکچیلر سک عددی حریدن اولکی سنه سنده کی هفتادی سکه میه جک و آتیده بونلرک تزییدی نفوسلرک تزییدیه تابع اوله جقدر .

بوقیل مأمورینک تعین ، قومانداوسوق زاندارمه ایچون ۱۶۵ نجی ماده ذکر اولونان شرائطه تابع ملویله جقدر . (یعنی یه قوانزول قومیسیون) .

عثمانی ضابطه هیئتنه دخی زاندارمه ده اولدیفی کی یوزده اون بش نسبتنه اجنی مأمورین و ضابطانی بولونه حقدر .

۱۷۱ الی ۱۷۷ نجی مذملر اسلحه ، جیخانه واستحکاملرک دشمنلره تسليم و تخریبندن باختدر .

۱۸۱ الی ۱۹۵ نجی ماده بحری و هوایی موادی احتوا ایتکده در . ۷ غانبوط و ۶ طور بیدردن ماعدا بتون سفائن حریبه من احتماله ایدیه جک و المزده قالان کمیله طور بیل قولانی ایله ۷۷ میلی متره دن بوبوک طوب برآقیماهیه جقدر . بزم ایچون بو عددن فصله سفائن حریبه اثنا واشتراصی ممنوع دو .

بزده بولونان بالجمله طیاره ، بالون ، مولدالماء یا یغه مخصوص آلت و امور هواییه ، تعلق بالجمله مواد و اشیا دشمنلره تسليم و یا تخریب ایدیله جکدر .

شونی ده علاوه اینک لازمه در که بولوندیر مامنده مساعدته ایدیان
 کرک عسکر ، کرک زاندار مملکتک مدافعه سپی ویا خود سلم
 اهالینک حایه می ایچون قولان نیمه ماز . بونار قوماند الری حسیله آن بحق
 دشمن آماله خدمت ایده جگ کتله حالت کیره جگ در . بونار معاشلی
 عسکر اولوب معاشری دخی اجنبیار دن مر کب ایده بجهت تفصیلاته بحث
 او ابه بحق مالیه قومی سیوئی طرفندن بزم پاره هزدن ویریاه جکسندن دشمن
 آماله خدمت اینک استه . من ضابطان و افراد اونار طرفندن تو غوله حق ،
 نتیجه ده بقطعاته قالان مسلماناترک جمله می الیوم استانبولده دشمن
 حسـ اینه دین و ملتـ اشری علیـه یورون معهود بر قاج غـ تـ جـی
 و سـ سـ رـی درـ کـ سـ نـه اـینـکـ مـجـبـورـ قـالـهـ جـقـ وـ بوـذـتـهـ قـاتـلـخـاـیـالـرـ برـ آـزاـولـ
 دیدـیـکـمـزـ کـبـ قـطـهـ لـرـ دـنـ چـیـقاـرـیـاهـ جـقـدرـ .

شاید بزم خزینه بوبار ای ویره مه مه جگ قدر فیز دوشر ایسه . که
 بو پاک محتمله در . بو قطعات دو غر و دن دو غرویه و آچیدن آچیفه
 کندی دین و ملتـ اشری علـمـنـهـ استـخـدـامـ اـیدـیـلـهـ جـکـ اوـلـانـ دـشـنـلـهـ مـزـکـ
 اـجـرـتـلـیـ سـلاـحـشـورـلـرـیـ درـ کـسـنـهـ دـوـشـهـ جـکـلـرـ دـرـ .

نظر دقه آله جق بر جهت ده بزه يالکن جبل طوباریه جیهز
 آن بحق ۱۵۰۰۰ عسکر جراقب ماسیده . بزه مجاور اولان ارمستان
 و سائر دولـنـارـ بوـکـیـ قـيـوـدـاتـهـ قـطـعـیـاـ مـقـیدـ اوـلـادـیـغـندـنـ حدـودـلـرـیـزـ دـائـماـ
 هـرـ اـیـسـتـهـ یـهـنـکـ حتـیـ اـکـ بـیـ اـمـانـ دـشـنـلـهـ مـزـکـ بـیـلهـ باـجـلـهـ تـعـرـضـ اـتـهـ
 آـجـیـقـ قـالـهـ جـقـدرـ .

تفییش و تشکیلات هیئت‌لری

۱۹۶ نجی ماده مو جنبجه بالاده محتر احکام عسکریه ، بحریه
 و هوایه نک تطییق ، اشیای عسکریه نک تخریب ویا تسایمـهـ ظـلـارـتـ
 ایچون بوبایده کی یوتون مصارف حکومت عنـانـیـهـ یـهـ عـالـدـ اـولـقـ اوـزـرـهـ

دشنهاتر من طرفندن تفتیش و تشكیلات هیئت‌نری تعین اوله بقدر .
بوهیئت‌ار تفتیش و تشكیلات‌دن ماعدا دول متفقه نک آتیده حتمزده
ویره جکلاری عسکری ، بحری و هوائی قرارلری حکومت عثمانیه به
تبليغ ايده جنگدارلر .

۱۹۷ نجی ۱۹۸ و نجی ماده‌لر موجنجه مذکور هیئت‌لر استانبولده
و هاکتک ه طرفنده بوتون دوازه و هر ایسته‌دکاری یارلری تفتیش ،
بوتهن و تائیق واوراقک کندياریه تسليمی طلب ايده سله جکلاردر .

۱۹۹ نجی ماده موجنجه او هیئت‌لرک هر درلو مصارفی تسليم و با
ای اوله حق اسلحه و سلاحه نک مصارف نقایه و تخریبیه‌سی داخل
اولق اوزر حکومت عثمانیه عانددر .

۲۰۰ نجی ماده یان المتقین عسکری تفتیش و تشكیلات قومیسیون‌نک
حقوق و وظفی تعین و تعداد ایمکده‌در .

اشبو قومیسیون بر طرفدن معااهده ده کی احکام عسکریه نک ، عسکر
عددینک تنقیصه ، اسلحه و اشیای عسکریه نک تسامنه ، استحکاماتک
تخریبیه نظارت ايده جک ، دیگر طرفدن یکی آنکی اولنان عثمانیلی
قواستک تنظیمه و طرز استعمالی تفتیش ايده جنگدار . بناءً علیه
تفتیش هیئت اولاً زیرده کی اموری در عهده ايده جنگدار :

آ . — ۱۷۰ نجی ماده موجنجه تورکیانک استخدام ايده سله جک
کو مرسکی ، بوایس ، اورمان بکیجیسی و بروکامائل مأمورین و مستخدمین
عددینک تعیینی .

ب . — حکومت عثمانیه دن اسلحه ده پولرینک موقی ، استحکاماتک
واسلحه‌سنه مقدار رواهیتی ، اسلحه و اشیای عسکریه فابریقه‌لرینک
موقی واهمیتی حقده معلومات اخذی .

ج . — تسامم اولو نه حق اسلحه و مواد عسکریه تعین اولونان
شمارلرده تسلیم و معااهده موجنجه اجرایی لازم کان تخریبیاته نظارت .

نامیا: قومیسیونک تشکیلات دولت حقنده کی صلاحیتی بروجہ آئیدر:

آ. — حکومت عثمانیه ایله برائکدہ یکی تشکیل ایدیا، جک اولان
قوتلارک سلطیمه اشتراک، ۱۵۶ نجی ماده ده بحث اولونان منطقه لری تعین، صر
بر زاندارمه ایله تقویه قطعه ای مختلف مناطقہ تو زیمع ایده جکدر.

ب. — مذکور زاندارمه تقویه قطعه ایشک صورت استعمالی
قوتلارک صورت تو زیعنده موقع تبدلات حصوته
کتیرمک مقصد بله حکومت عثمانیه جه و قوعبو لازم طالباتی استعمال و بوابدہ
مقررات اخذاز ایده جکدر.

ج. — ۱۵۹ نجی ماده مذکور اولان اجنی ضایعات ایشک نسبتی بو
صورت استخدامی تعین ایده جکدر.

۲۰۱ و ۲۰۲ نجی ماده لر بوقومیسیونه گائل اولان بحری و هوائی ته
قومیسیونلرک وظائفندن باحدور.

۲۰۶ نجی ماده می موجنجه ۳۰ تشرین اول ۱۳۳۴ ماهه
موندووس آتمه سندہ عقد اولنان مبارکہ نامه نک [۱۰.۷، ۱۳۰، ۱۲۰، ۲۴] نجی
ماده لری کا کان صرعی قالاجقدر.

اشبو موادی بروجہ زیر تختیر ایتدریزیورز:

ماده (۷) — : متفقان امنیت لری خی تهدید ایده جک وضعیت طی و زندہ
هر هانکی سوق الجیش نقطه سی اشغال حقنی حائز اولاً جقاردار.

ماده (۱۰) — : طورووس ټوللارینک متفقان طرفندن اشغالی.

ماده (۱۲) : حکومت مخباراتی مسانتنا اولق اوزره تلسز
تاغراف قابلولرینک ائتلاف مأمور لری طرفندن صرائبی.

ماده (۱۳) — : بحری، عسکری، تجارتی مواد و مالزمه نک
منع تحریی.

ماده (۲۴) — : ولايات ستده اغتشاش طی و زندہ مذکور
ولايتلارک هانکی بر قسمنک اشغالی حقنی ائتلاف دولتلری محاذفه ایدرلر.

احکام مالیه

۲۳۱ نجی ماده موجبیجه اتکاپز، فرانسز، ایتالیان هنگلرندن، هر کب برومالیه قومیسیونی تشكل ایده جلت و بوقومیسیونده مشاور صفتیله برده عثمانی اعضا بولونه جتندر.

بوقومیسیونک صلاحیت زیرده کی ماده لردہ تعین ایدلشدو:

ماده: ۲۳۲ — قومیسیون تورکیانک وارداتی تزلدن و قالیه و تریید ایچون مناسب کوردیکی تدایری اتحاذ ایدر.

مالیه ناظری طرقین احصار او لو نان موازنہ مالیه قانونی اولاً بوقومیسیونه عرض او لنور و قومیسیونجہ قبول او لو نان شکلده مات مجلسته آوندریاین، بو قومیسیونک رضائی اول مدحته مجلس بودجه ده تعدیلات یا پاماز.

مالیه قومیسیون بودجه و مالی قوانین و نظاماتک اجرائیه نظارت ایدر. اشبوعناظرات عثمانی مالیه مفتشلکی واسطه سبله اجرا او لنور.

بوهیئت تقیشیه مالیه قومیسیوننک امریته تابع او لو ب اعضالری مذکور قومیسیونک آصویله تعین او لنور. اشبوعناظلک تقیشاتنک اجرائی ایچون حکومتدن هر دللو معاونتی طلب ایده بیلیر و تکالیف کوردیکی مالیه مأمورلرینک جمله سی عزل ایتدیره بیلیر.

ماده: ۲۳۳ — تورکیانک معاملات تقدیمه سی مالیه قومیسیوننک امری آئندہ در.

ماده: ۲۳۴ — مالیه قومیسیوننک رضائی اول مفسرین داخلی و خارجی هیچ بر استقرار ارض عقد او لو ناماز.

ماده: ۲۳۵ — دیون عمومیه ترک او لو نان وارداتدن ماعداً تورکیانک بوتون وارداتی مالیه قومیسیوننک امر و تصرفه تابعدر. قومیسیون برووارداتی شو صورتله صرف ایده جگکدر:

١— اولاً: مالية توميسيوننك. معاشات ومصارفاني.

مانیا: معاہدہ نک امضا سندن صوکرا تور کیا دہ ابقا اولونہ جق
دشمن عسکرینک اعائے وسائل مصارفی .

نالا : مدارک ناک عقدتند بری (۳۳۷۱ اویل تشرین مالک عنانیه د
بولونان دشمن اشغال قطعه‌ای مصارف اتی ، سوریه و سائره کبی بزدن
آیریلان یولوده کی اشغال قوت‌برینک مصارف دخن طرفزدن آمده و
ایدیله جگدر ! . مذکور یولوده کی مصارف بعدما اورایه صاحب اوله حق
دولت طرفند اختار ادلش اسسه ترمه تضمین ایتدیله جگدر .

دوس طریقہ میں اسی پر یہ ممکن ہے کہ یونان اردو سنگ مصارفاتی مثلا : یونانہ قالان از میر ولا یاندہ کی یونان اردو سنگ مصارفاتی بز تأدیہ ایتھے جگہ . فقط استانبولہ بولونان وا زمیر ولا یتھی خارجندہ حرکات اجرا ایدن یونان قطعاتنک مصارفاتی طرف زدن تأدیہ اولونہ جقدرو سو ریا یہی فتح ایدن انکاپن و آٹھنہ دہ کی فرانسز اردو لرینک مصارف بزہ عائد اولوب فرانسلرہ ویریان سوریہ ده فرانسزار دولرینک مصارف بزہ عائد دکلدر . مذکور مصارفاتک مقداری بزدن صورت تحصیلی مالہ قومی مسیونی طرف زدن تعین اولنہ جقدرو .

شونی ده علاوه ایهک ایس-ترز که غایت قناعتکار اولان کندی
عسکرینی بوقدر مشکله به بسمله یا بیان بوفقیر هات؟ بعدما هر صباح جای
تردیاغنی، بال و هر طبادمه بر رقاچ نوع اتلی یملک بیین، شراب و هر درل
مسکراتی بول بول ایچن و بزی از ملک ایچون مملکتمنزه کان دشمن
عسکرینی بسلمه که مجبور قاله بقدر، بونک بزرله ناقدر کران کلديک
بر تفصیل ایضا حاجت بوقدر.

رابعاً - مملكتي مزده تشکل ایده جلت اولان بالجمله قو. یسيور
وتفتيش هيئتلر ينك معاشات ومصارفه تخريب او انه حق استحكامات
وسوق الجيش نقطه نظر زدن مهم بول وشمندو فر لر ك مصارف تخربيله
دشمنلره تسلیم او انه حق اساجه من ك مصارف تقليه سی الح . . .

۲ — اشبو مبالغ تسویه ایدلده کدن صوکرا تور کیانک باق قلان
وارد آشند دشمنلر من تبعه سنک حرب انسان شده کور دکاری ضرر
وزیان لر ک تضمینی ایچون لازم کلن مبالغ افزای او لونه جقدر . ۳۱۷
ماده موجنجه (دشمن تبعه سی) تبیری زیرده ک اشخاص و مؤسسه
شاملدر :

اولاً : دشمن تبعه سی اولان بالجله اشخاص ، مؤسسات ،
شرکت ، جمعیت والخ . . .

ثانیاً : ۱ اگستوس ۳۳۰ دن اول دشمن حماه سی تختنه کیره ش
اولان اشخاص و مؤسسات .

ثالثاً : دشمن تبعه سنند اشخاص و هیئت طرفدن قونترول
ایدیان عنانی مؤسسات مالیه ، صناعیه و تجارتیه سیله دشمن تبعه سنک
علاقه دار اولدینی بوکی بالجله مؤسسه .

رابعاً : دشمن تبعه و محیلینک علاقه دار اولدقاری بالجله دی
مؤسساته مکتبه لر .

بوکا مقابل معاہده نک ۲۸۹ نجی ماده دی موجنجه دشمن ممالک
ومستملکات شده کی بالجله عنانی تبعه سنک مال ، ملک ، هؤسساتیه
عنانیل طرفدن قونترول ایدیان مؤسساته ، دشمنلر من طرفدن
ضیط ، مصادر و تصفیه سی بزجه قبول ایدیله جکدر . بومعاملات دشمن
مامکتک قوانین و نظامامانه تابع او له جقدر .

۲۳۵ نجی ماده موجنجه طونه قومیسیو تجه طلب اولونان بالجله
تضییقات اعطایه مجبورز .

بالاده محرر مصارفات تأذیه ایدلده کدن صوکره تور کیانک وارد آشند
قلان مبالغ (اکر قالیرسه) ۲۳۲ نجی ماده ده ذکر ایدلده کی وجهمه
مالیه قومیسیوننک رضا و مرآقبه سی تختنه حکومت عنانیه نک احتیاجاته
صرف او لنه جقدر .

٢٣٧ نجی ماده موجنجه صوک استقراض داخلی و على العموم حرب آنسانسند آذان پارهله بعض وازدات قارشلوق کوسترملک صورتیله ایدیان تمهدات کان لمیکن عد او لوناچقدر . یعنی استقراض داخلیش فائض و رأس المالي اصحابه تأدیه ایدیله یه جکدر .

٢٣٩ نجی ماده موجنجه مالیه قومیسیوننک رضایی اولادن حکومت عنانیه ؟ عنانی واجنبی کیمیه معدن ، بول ، شمندوفر و ساڑه کبی هیچ برامتیاز ویرهه یه جکدر .

٢٤٠ نجی ماده موجنجه : تورکیادن آیریان رلرده بولونان حکومت عنانیه ویاخود خزینه خاصه یه عائد اولان بالجمله اموال و املاک او مملکتی تصاحب ایدن دولتك بلا تضییبات مالی او له جقدر .

٢٤٦ نجی ماده موجنجه دیون عمومیه طرفندن کندینه عائد اولان ویرکولرک دوغرودن دوغرویه تحصیلی اصولی همکن مرتبه توسعی و مالیه قومیسیوننک تسلیمه کندینه عائد اولمايان ویرکولرک دخی تشميل ایدیله یه جکدر .

مالیه قومیسیوننک تسلیمه طرح او لونه حق یکی ویرکولرک هر سفر نده دیون عمومیه طرفندن تحصیلی مسئله سی هذکور قومیسیونجه . تدقیق ایدیله جکدر .

رسومات مدیر عمومیستک عزل و انصبی مالیه قومیسیوننه عائددر .

٢٤٧ نجی ماده موجنجه مالیه قومیسیونی ایسترسه الیوم دیون عمومیه ترک اولونان رسومه مقابل تورکیانک بوتون وارداتی دیون عمومیه یه قارشولق کوستره بیایر .

بالاده محرر احکام مالیه تدقیق ادلدیکنده کورولیورک : دشمنلر مزک تشکیل ایتدکلری مالیه قومیسیونی تمامًا عنانی مالیه و نافعه نظارتیه شکیل قائم اولیور . و مجلس مبعوثان واعیانک حقوق مالیه و اقتصادیه دخی صاحب الیور . بناءً عایه بواحکامه کوره مجلس مبعوثان واعیانک وجودی بر لفظ بی معنادن عبارتند .

بزم طرف زدن ویریان ویرکولر ک صرف خصوصیت بزم هیچ بر رأیت قالمدیفی کی مملکتمنزک خزانی طبیعیه سندن اولان معدن واورمانلار منزک ایشله تیلمی ویا خود شمندوفر ، لیمان ، دیختیم ، یول و سائمه انشامی کی حقوق و منافع تماماً المزدن آئینیور . بو نوع امتیاز ایک اعطاسی مالیه قومیسیونه عائد اولدی یعندهن طبیعی بوندن صوّرا دشمنلر منزک آمالله خدمت ایچین مسلمانلاره امتیاز ویلسی احتمالی یوقدر ، اولسه اولسه اجنبیار بوکی تشیثانده تورکلری کوندکلکبی حمالده واکطادی ایتلرده قولانه روق اسارتیزی برقات دهاتاییدایده رلر . فقط اصل مهم و بزم ایچون مهیلک مسئله بودجه منزک دشمنلر من طرفندن تنظیم ایدلیمی کیفیتدو .

دشمن اردولینی بسلام کدن ، اجنبیلاره مختلف نام و بهانه ایله بزم کی فقیر بر مانک اعطاسندن عاجز اولدیفی مبالغی تأدیه ایتدکدن صوکرا کیری یه قالان پارایی کندی منفعتمزه موافق بر صورتده صرفه ماذون اواسه ایدک بنه بزم ایچون برآنی بعیدده بلکه امید خلاص موجود او لا بیلریدی . بلیزمی دوغر و لته مردن فوق الحد توحش ایدن موسوس انکلتاره بوکا مساعده ائینیور و حکومت عنانیه نک با جهله مصارفی مجلس ملیتک حقوقی غصب ایده رک مالیه قومیسیونه تعین ایتدی ییور !

ذاتاً معاهدہ نک احکامی تدقیق ایدیلجه دوغر و دن دو ضروریه دشمنلر منزک مداخله ایتدکاری بر معارف نظاری و وزرات نظارت نک تشیوهات زراعیه قسمی قالیور . فقط دشمنلر من بودجه منزه حاکم اولمکی اعتبریله مملکتک رفاه و ترقیستی تأین ایده جلک اولان او قسملر ده مداخله ایدوب هر درلو تعالی غیر تار منه مانع اولق حقی الده ایدییور لر . معلوم اولدیفی وجهله انکلتاره و فرانسیه نک مستملکلر نده باشیلجه اندیشه لری یزیلرک او قویوب نور ایغاری و بوصورتاه اسارتلرینی درک ایغاریدز . بوندن مقصد لری آشکاردر ؟ تحصیل کوره ن و منورانی

کیز اولان برملت اجنبی بویونداغی چکمن . بناءً عليه بوفرانسز
وانکلیزler بوصوته مستعملکلرنده حاکمترینی تأمین ایدرلر .
بوقدر زنگین اولان مصربه ؟ ابتدائی ، تالی و عالی تحصیل غایت
فقیر اولان بزم مملکتمند چوق کریدر . مصربه اون میلیوندن
فضلنه نفوس ایچون غایت کری قالمش برسلطانی مکتبی واردر . هنستانده
کندا ۲۵۰ میلیوناق بر نفوس ایچون بری هندولره ، دیکری مسلمانلره
خصوص اویق اووزه ایکی سلطانی واردر . بو مملکتتلرده تحصیل
کورمشلار آنحق بور صورته آوروپا و استانبوله کیده بیلعنی اولانلردر .
اونلرده مملکتتلرینه عودتلرنده بر چوق تضیقات و تعقیبات معروض
قالیلر . جزار و تونسده دخی یرلى خلقك تحصیل هان هان هیج
میابسنده ر . مکر که اهالی بی فرانسز لشدیرمک ، قاتولیکلشیدیرمک ایچون
ذنجار و هبال طرفندن آچیلان فرانسز مکتبتلرینه دوام ایتش اولسون !
مالیه قومیسیونی بزم بودجه منک تنظیمی آننده بالخاصه معارفی
محوه چالیشه حق و بونک ایچون مکتبله صرف اولونان پاره لری ممکن
مرتبه تمقیص ایده جکدر . بزم مملکتمندزه یاشایان غیر مسلمانلک آیریجیه
مکتبتلری اولدینغندن و معارف حصه سنک طوبین دوغر وجه اونلرده
ویرلسی مقر بولوندینغندن اونلرک چوجوق تلری تحصیلرینه سربستجه
دوام ایده بیله جکدر . بوصورته اون اون بش سنه صوکرا معارف نقطه
نظریند مسلمانلکه غیر مسلمان آراسنده اوقدر بیوک بر فرق ظهور
ایده جکدر که مملکتک بوتون یوکسک ایشلری غیر مسلمانلک اله کچه جک
و بزر یالکز رنجبرلک کی ایشلره یکینمکه مجبور قالاجز .

انکلاته بوسیاستی داها معاهده امضا ایدلله دن تطیقه باشلامشدر .
لوندرده انتشار ایدن (مسلم اوتلاؤق) غزنی سنده او قوندینه کوره
انکلیز بنده می اولان استانبول حکومتی آوروپا مکتبتلرنده او قویان تووک
چوجوقارینک درحال درسعاده عودتی امر و بواصره احابت ایتمه سنله
ابویسنانی طرفندن پاره ارسانی منع ایشدر .

احکام اقتصادیه و تجارتیه

۲۶۱ نجی ماده موجبنجه حریدن اول امتیازات اجنبیدن
(قایتو ولاسیون) استفاده ایدن بالجهه دولتلرک تبعه می بوناردن کاکان
استفاده ایده جک کی یونانستان ، ارمنستان و دشمنلر مرک متفق بولونان
بالجهه دولتلرک تبعه می دخی بوندن مستقید اوله جقدر . بو حرب
انساننده هان بوتون دنیا بزه قارشی حریه کیده یکشندن بالجهه اجنبی
تبعه سنه قارشی بک آغیر امتیازات بخش ایتك مجبور یتنده قالیورز .
امتیازات اجنبیدنک عدلی قسمدن احکام عدیله بی مدقیق ایدرکن
بحث ایتشدک . شمدى بونلرک اقتصادی قسمه سکلم :

حریدن اول قایتو لا سیونلردن استفاده ایدن اجنبیلرک ویرکو
ویرمدیکی تقدیرده اموال و املاک کی ججز اولونماز ایدی . بناءً عليه
بونلرک ویرکو ویرملری صرف کندیلرینک ویا سفارتلرینک انصافه
قالمش ایدی . مثلا : تجارلری تمنع ویرکوسنی ، معارف ، طریق بدی
وسائز کی ویرکولری ویرمنزلری .

بعدما مأمور اولایان بتوون غیر مسلمانلک دشمن تابعیته کیرملری
طبعی اولدینغندن و بونلر میاننده املاک و اراضی صاحبی بولوندینغندن
املاک ، تمنع ، اعشار ، اغمام و سائز کی ویرکولرک اعطایی صرف
نژله عنانی تابعیته قلالان مسلمانلره منحصر طویله جقدر . بو
مساوی اتسزاغلک سکن اون سنه صوکرا مسلمانلری نه حاله صوقه جنی
ارتق تصود ایدلسون !

اعشار و اغمام ویرن مسلمان کویلوسی بو ویرکولردن معاف اولان
رامی و روم کویلوسدن کیتىجکه داها فقیرلشە جک و یاواش یاواش
راضیسنى و حیواناتنى اونلرە صاتوب اجر صفتیله معیتلرندە چالیشمغه
جبور قاله جقدر ؟ کذا مسلمان تجارلری تمنع و سائز ویرکولری ویرمهین

غیر مسلم تجارتی رقابتی دایانا مایوب بر بر افلاس ایده جکدر لر .
با خصوص که دشمن مایه قومیسیونی بزم مغارفرازی انگشتانی منع
و حال حاضرده وجود وسائل تدریسی هنری اخوا ایچون بوفصل بلک
مصارفی مهادیا تئیص ایده جکدن همامن خاق ، غیر مسلمان دنیاک
جاہل قالا جق و بناء علیه ویر کولرک حضرت وغیر مساوی صورتده تو زماندن
حاصل او لان نو اقتصانی مصارفی ایلرولیتک صورتیا تلافی ایده به جکدر ،
ذانآ معاهده نک ۲۶۴ نجی ماده هی عنانی تبعه سنه تحمل ایدیان

ویر کولرک اجنی تبعه سنه دخی تحمل ایدیلوب ایدیله هسته نک مایه
قومیسیوندک رأینه تابع اولندیغی تصریح ایتمکده در .

بواجنبی قومیسیون ، هیئت و سائره ایله دشمن عسکریانک کرک
معاشاتی و کرک سار با جمهور مصارفی بزم عائد بواونه جفتان یکیدن بر جوق
ویر کولرک طرحی ایجاد ایتدیره جک و بو ویر کولرک یوکی بالکن
مسلمان او موژلرینه چوکه جکدر .

امتیازات اجنیمه نک بوتون دشمنلر منه آشمبلندکی بر نجی محذور
بودر . ایکنجبی محذور ایسنه کو مرسوک تعریفه لرته عائد او لوب عین
درجه ده مهدور .

علوم اولدینی وجهه بز ملکتمنزه کیرهن اشیادن ایسنه دیکنر
مقدار و صورتده کو مرسوک رسما آلامایز . ملکتمنزه بولیه فقیر قاماسنک
با شیجه سبی بودر . بو خصوصی بر آزاد ایضاح ایتك ایسترنز :

بر ملتک زنکینله شمسی ایچون زراعت ، صنایع و تجارت نک انگشتانی
اینمی لازم در . حالبوکه : بونلرک بزده انگشتانی امتیازات اجنیمه نک
کو مرسوکاره عائد قسمی تمامآ منع ایتمکده در ، شویله نه :

آ . — زراعت : ملکتمنز بر زراعت ملکتیدر . کو بلو منک
زنکینله شه بیلمه سی و دولا بیسله طورانی اصلاح ایدوب کیتکه فضلله
محصول آلا بیلمه سی ویا خود مهادیا فضلله طوراق اک بیلمه سی ایچون

یتشدید کارخانی هیچ اولمازمه کندی مملکتمنز داخلنده کارلی بر فیا نه
صاته بیلهمسی لازم در ؟ بوایسه حریبدن اول قابل اولامادیقی کی بیندن
صوکرا دخنی معاهده تطیق اوتورسه ممکن دکلدر . ذیرا امریقا ،
روماییا ، روسیه و آوستالیا کی اراضیسی منبت اولان یرلودن حبوبات
ا-تایبول و ساری برویک شهر من بیاسه سنه ، و سائلط تقلیه تک
قولاینه بناء پاک او جوز قیائمه واصل او لوپ صاته بیلهمکشیده . بزم
کویا لو من دخنی محصولاتی او فیائمه صاته هجور قالدیغندن دامن فقیر
قامقه و دولاییسیله او بجه سویلیکه ز کی و سائط استحصالیه سفی اصلاح
ایدوب اجنی کویا ولره رقابت ایده سیله جک بر حامه کلک امکانندن ابدیا
محروم قالمددور . بزم وضعیتمزدہ بولونان ، فرانسه ، آلمانیا و ایتالیا
نحوه متاری بزم کی قاییتو لا سیون قیوداتیه مقید اولماده اولندن خارجدن
کلن محصولات زراعی کندی کویا لو ریتی من فه بر صورت دیاشاته بیله جک
بر عقدارده کو مسوک طرح ایتکده برویله اکله کندی خلقنک و دولاییسیله
بوتون مملکتک زنگنه شه سنه امکان بولقده در لر .

ب . — صنایع : حال حاضرده کی صنایع اس-اسی اولان بخار
ما کندی بتون آورویانک نایبولوون محاربه نیله هشخول او لدیقی بر
زمانده اکمال ایدلشدی . او وقت مملکتی استیلاه او غر امامش و حرب
غوانلندن آزاده قالمش بر انکلتاره وار ایدی . بو سایده اتکلتاره بالکن
باشه صنایعی اصلاح و بخار ما کنه لریله ایشله بن لایعد فابریقه لری هر کسدن
اول تأسیس ایدوب صلاح عودت ایدنجه بوتون دنیا بیاسه لری هر مملکتک
داخلنده اعمال اولنان امتهدن دها پاک او جوزه مال اولان کندی
امته سفی صوقش و عظام مقدارده ثروت قازانشدر .

انگلین امته سک بو استیلاسنه قارشی یاواش یاواش هر مملکتکده بر
عکس العمل حصوله کشدر . اولدن قورولمش زنگین فابریقه تورلرک
النده بولونان فابریقه لره قارشی یکی تأسیس ایدیلن فابریقه لرک سکز

اون سنه یکمین بجه کارلی بر صورتده رقابت ایده مدیکی آ کلاشینجه
امریقا باشده اولین اوزره آلمانیا ، فرانسه ، آوستريا والخ در حال
حدوده ندن کیره ن اشیایه آغیر کومروک رسمی وضع ایدوب داخل
ملکتده فابریقه یاعق ایسته یتلر ایجون مساعد بر ساره حاضر لامشلر
و بوسایده بوتون آوروپا مالکنده بالخاصه آمریقا و آلمانیاده صنایع
حیرت و برهجک بر صورتده ترق ایده بیلمشد . بز ایسه مع النافض
قانونی سلطان سليمان طرفدن بخش اولونان و کیتدکه اجانب طرفدن
سواء استعمال ایدیل امتیازات اجنیمه حسیله کومروک رسممزی اجنبیلک
رضاسی اولمادن آرتیه مامقدده ایدک .

بویوزدن ساُر ملتلردن کیتدکه کری قالوب فقیرله شدک . بویوزنه اول
بز صنایی الامکمل و اهالیسی اک زنکین اولان مالکتلردن ایدک ، هان
هر شهر منک کندینه مخصوص و بوتون جهان بجه مرغوب بر نوع معمولاً نی
وار ایدی . ریزمنک بزرگی ، قسطلمونینک باقیر معمولاً نی ، سوریه نک
ایسکلی فاشلری ، خالیل من ، سواحلمنزه انشا اولونان کیلر من ،
هر اوده قادینلر منک دوقوده قفری فاشلر ، الخ . . . بک مشهور ایدی ،
فقط بالاده عرض اولونان اسباب دولاییسله یونلر یاوش یاوش خارجا
سوروله من اولدینی کی داخله سیله بک ضعیف بر کومروک و برهک
کیره ن وجسم فابریقه لردہ اعمال اولونع حسیله پک او جوزه مال اولان
اشیایه رقابت ایده من اولدیلر ، و خالیل حق قسمماً مستتنا اولق اوزر
صنایعمن بور بور . . . و نک باشладی . و کیتدکه فقیرلشه روک شمدیک
حالزه کلداک . کومروکار من بوحالده قالد قمده مالکتمنزدھ صنایع
انکشاف ایتدی بروپ بنه دک اسکی زنکینا کمز ، فقط بر پارچه رفه
بیله الده اتجه من انکانسزدر . و قیله آمریقا و آلمانیانک کومروک و پون
ایتمه دن بالکن انکلیز رقابتنه قارشی قویاماد قلری حالد . بز نصل بوتون
دیانک رقابتنه قارشی قویا بیلر . شونی ده تصريح ایتمک ایستراز ک

ژاپونیانک ترقیات او را ده موجود اولان قایدو لاسیونارک الغافی متعاقب باشلامشدر .

ح . — تجارت : زراعت و صناعع انکشاف ایده هه نجی طبیعیدر که بونلرک حصوله کتیردکاری ژروتك هیادله ستدن عبارت اولان تجارت دخی سقوط ایدر .

معاهده نك ۲۶۳نجی ماده سی بوکوسوک رسومنک تزیید و یاتنتیصتنک صرف مالیه قومیسیونه عائد اولدیغی تصریح اینتکده در . خلقمنز بوصورته ضرر کوروب فیبرلشندکه کندیسنن هر تشبیه کی عدم موافقیتلرک تولید استدیکی یأس و نومیدی ایه بویوک بر عطالث کلوب هر درلو غیرت و فکر آشیت کندیسنن چکیامش و اسفله کوروان شمده کی حال و وضعیت بحاصل نولمشدر . ملت فیبرلشندکه دولت دخی فیبرلشندکه جگکندن ، نافعه ، معارف ، صحیه کی امور پاره سزا قیوزندن کیتندکجه اهال ایداش و نهایت مسلمان و تورکار سائر ملتلردن پلک جاده ای و ملکتیمز یول و وسائله تقایه خصوصنده سائز مملکتلردن پلک کری قالدیغی کی صیتمه و ورم کی برجوق خسته لقلرک توسعنه میدان ویراشدر . نفوسمز کدختی هتمادیا آزمالمی باشد و یکینمه نك کیتندکجه کوچلشمده احوال صحیه نك بوزولماسته و دشمنلریز لک اثر تزویراتی اولان بر چوق خارجی و داخلی محاربانه عطف ایدمللیدر . معما فيه شوده او نوتولما ملیدر که هتمادی محاربه لر من او ناما سسه بیله زراعت و صنایعک سونه هسی بوزندن نفوسمز ینه آزمالمه محاکوم ایدی . زیرا : سکینه جگ و سائط بولا مایان خلقمنز چوغالنجه هیبرنه بمحروم قلسی طبیعیدر . از جمله بحال کندی نی طربزون ولا یتنده و بالاصه لازستان سنجاغانده کوسه تره کده در . طوبراغلک یاشدیدی کتن و نباتات نسجیه اجنی فابریکلر سک رقابی بوزندن واسع مقیاسده قاشه تحویل ایده هه من خاقانک اک فعال و متشبت قسمی حریدن اول سکمک ایچون روسیه یه هیبرت اینتکده ایدی .

بوبابده بوقدر تفصیلات ویرمکدن مقصدمن او لا کومروک مستله سنك
آتیزایچون نه قدر اساسلى بر مسئله اولدیني ايضاح ایتمک تانیا دشمنلر من
ظرفدن اشاعه و آوازنده بولونان بدخواهان طرفدن تکرار ايدیان
مسلمان و تورکارک كرك دين ، كرك عرق حسیله قابليتسز اولدقلري
ادعاسي ردو بوصورته قيرلاق ايسته نيان قوه معنویه هنری تقویه در .
بادعانك بطارقى اثبات ایده جك بردليل ده خرى ستيان و سار آوروپا
اقواميله عين عرقه منسوب اولان ايرلاندا آطه سنك حاليدر . الیوم
ايرلاندا هر خصوصده انكلاتره دن پك كري قالش اولدیني كي بوندن
سكسان سنه اوشه قدر طفوز بحق ميليون نفوسه مالك ایکن شمدى
آنحق دوت بوجوق ميليون خاقي كوجلاكه بسایه بیلمسیدر ، كندى
بویوندیرېنەقارشى داتما عصیان ايدن بو اطه اهالىسىنى محو ایتمک ایچون
انكلاتره كومروكارك لغوى چاره سنه مراجعت ایتمش و مرا من ايرمشدو .
انكلاتره كندى صنایعى او و پانك ناپولون محارمه لرى انسانى
فوق العاده ايلرى كوتوردىكىن سوکرا هان بوتون خلقى صنایعله
كىننيد و بىلەجكىن آكلا نجه فابرېقا لرىنه كويولور آراسىنده بول بول
عمله تدارك ايدم بىلەجكىن زراعتى محوه قرار ويرمىش و كومروكارىنى
انا ايشىدر . طوبراعى پك منبت اولان مملكتىلر كجوباتى انكلاتره يه
أوجوزجه كيرنجه كېنەمەن كويولور فابرېقدىلرە قوشما يەمبۇراولىشلردر .
طىيى صنایع خصوصىنده انكلاتره درجه سنه واصل اولىش بىلدىكت
اولىدىغىزىن فابرېقەلر اجنبى رقابتىن قوچقاهىقىدە ايدىلر . فقط ايرلاندا ده
ايش بىركىن اولىشىدر . اوراده انكلاتر معدن امتيازى و فابرېقە آچق
رخصه - تى پك مشكلا تله اعطى ایتمكده اولدقلرنىن اهالى هې
زراعتلە كېنەك محبورىتىدە ايدى . كومروكار لغۇ اولوب آمرىقا
بغدايى يېلىك يېشىد يېكىن داها اوچوزه صاتىلەغە باشلا نجه خلقك
اکثرىت عظيمەسىنى تشکيل ايدن كويولور آراسىنده مدھش بىرسفالت

باش کوستروب مملکتک هانه طرفی دیانچی ایله طولدی و نایجده
بک واسع مقیاسده مهاجرت باش کوستردی . سکسان سنه اول طقوز
بیچق میلیون خلق بسلین بوآطه اکر طبیعی بر صورته انکشاف
ایتسه یدی بوکون لاقل - اوروپاتک ساٹر یزلنده اولدینی
کبی - اونک ایک بیچق مثلی نفوسه مالک اولوردی ، بناءً علیه انکلین
دیسیسی اورادن هیچ اولمازسه اون بش المیکرمی میلیون کشی بی
ھېرته مجبور ایتش و کندیسە قارشی دامنا حال عصیانده بولونان بوخاق
ازمش اولدی . ایرلاندالیزک انکلایزلره قارشی حس ایتدکاری کین
و فرقتك برئىجى سائىقى بوجالدر .

معاهده نك ۲۶۲ نجی ماده بی اجنبی دولتاره بزده پوسته شعبه :
آچق و بناءً علیه پوسته نردن آلاجغمە وارداتی رقاتلار یله تنقیص ایتمک
حقى ویرمکدەدر .

بوتون بو تفصیلاتدن چیقاریلە جق خلاصە شودر :
معاذات تعالیٰ معاهده تطیق ایدباجک اولو رسه :

۱ - بزدن آیریلوب انکلین و فرانسز بویوندیریغە دوشن
عرب دیداش-لرمندن ماعدا ادرنە ، ازمیر ، عینتاب ، اوروفه
ادرضروم ، طربزون ، وان ، بتلیس ولاینلر مندەکی اهالى "اسلامیه
دوم وارمنی کبی اشك غنڈار دشمنار منك زیر ادارە نه کیروب زمین
وزمانك مساعدە سنه کورە کاه تدریججا ، کاه طوبىن احجا ایدیلە جىكىدەرلە .

۲ - خلافت اسلامیه و سلطنت عثمانیه نك بقرى اولان
استانبول شەری دشمنلر منك تحت اشغالنده قالا جىفنەن كرك
اسلامیت ، كرك عثمانلىك امحاسى ایچون دشمنلار منك اسیلرلەي اولان
خليغە و پادشاهى وجىرا موقع اقتداوه كىتىردىكارى كىندىلىرىنە صاتىش
وكلاسى دىلەدكارى کبى قوللانوب هەزمان شەمدى يابدقلىرى کبى مسلمانى

پاره صرف دشمنان من لک مساعدت ننمی متوقف اولدینی جهنه له غیر مسلمانلرک
صیحت و معارفه بازیلدینی حله بزرگی بالاتزانم بک کری و متوك
بر اقیله جقدر .

حرب انساننده ضرر دیده اولان دشمن و تبا مندن غیر مسلمانلرک
ضرر وزیانلرینک تضمینی . نزه عائد اولدینی حله او و تارالاری خراب
و حیوانلری یعنی ایدیان مسلمانلره هیچ بر صورته تضمینات اعطا
ایدیله جکدر .

بر ماشه قارشی بوقدر آنین معاهمه و اوئی محو ایتمک ایچون بوقدر
مرا ایشانه و شنبیع و سائمه ، ادصار رابه نک هیچ برنده هیچ بر تومه
قارشی مراجعت ایدامدینکی کی بوقدر از یخی شرائط آفریقانک یاما مملکت
بیله تحمیل اولونه ماز .

بو تدقیقاتدن صوکرا خاطره ایکی سؤال کیکدەدر :

۱ — دشمنلر من بزی نادن بودوجه محو ایتمک ایستیوولر ؟

۲ — بزی محو ایتمک قرار و برد کدن صکرا نادن بیله مرا اینه
واوزون و سائمه مراجعت ایدوب حکومت تهانیه دوغرودن دوغروده
لنو و آناظولی اهالیسی قیارچدن چیز میوولر ؟

دشمنلر من لک بوصورله حرکتی غایت طبیعید . زیرا :

اولاً : مساصه اسکاته و فرمان اسنانک ثروتی پیان بوردلر لاه بانکرلر لک ،
بوروک قابریقه تورلر خطر و خیاله صیغماز اوثروت و دارالانلری حصوله
کتیره ن مستعملکات اهالیسینک از یخی بویوند و روچ آتشنه مهادیا
چالیشما سیدر ، مستعملکات اهالیسی اکثریته مسلمان اولدینه یکانه
مستقل اسلام دولت اولان حکومت تهانیه محو ایتمک ایستیوولر .
آتی عصردن بری خلافت اسلامیه بی الدالان تورکار داتا هام اسلامک
باشی و قیلیجی اولدوق خرسیانلغا قارشی تویدیلر . اونلر دنیاده
طور دنیجه سائز مسلمانلرده آز چوق خلاص امیدی قالمی و بو

ایدک ایلریده تحقیق اینهی امکانی موجود بولونهاری آور و یا لیلری
تیزه تیزه کده ددر . اسلام تریله حیات سفهانه لری اداهه ایدنلر بو سفرگی
فرصتی فاچیرهایوب آرتیق آبدیا تورکاری او رتدن قالدیرمه قرار
ویره شدلر .

نامیا : بوله او زون و مر ایانه و سائمه مراجعت اینه دن احتمان
دوشونلوب میار کنک بدایته فرانسیز لره ارمیلر آنه ده ، من عشده
واور فده ، دوملر ازهیده ، انکایز لره ارمیلر قارص ، اردhan ،
با طو مده ایشه تو بولیدلر ایسه ده آرتیق ازیامش واویوشمش خلن ایند کلری
تورکارک بردن هر یرده سلاحه صاریلوب قهرمانانه مدافعته قارشیسته
ایشک بوصورته کو دو لهه بیجکنی ادرک ایدن دشمنانه من بر طرفدن
اعقال وریا طریقی طو تارق « بنز تورکاره دشمن دکان اونله هب
حسن « عامله ایده رز » دیکن ، دیکر طرفدن استانبولی اشغال ایله
کندی اصل رینه تابع بر حکومتی موقع افتاداره کتیوب تورکاری
و مسلمانلری بر پریه کسد بروک باشلا دیلر . او ندن صوکرا عین حکومتی
بو منحوس معاهده فی امضایندیوب کویا عثمانی صرد بوصو رنه
بو تون مملکتمنز او زرینه برق تصاحب قازاندیلر .

دشمنلر هزی بوله دیا بولی طو ته سوق ایدن ایکنچی برسیب ده :
حرب انسانسته اغفال ایدیلوب اونله بونجه عسکر و بازه ویرن هند
مسلمانلرینک غلیانیدر .

اوچنجی برسیب اوله رق : بو تون محکوم هاتلری تور تارمه عنز
ایتش او لان بولشه و یکلکک تو سعی اونلر ایچون کتندکه تو ره تو نج بر
شکل آما سیدر .

بالخاصه بوا بی سبی بوزندن انکالته کندی عسکری بزه قارشی
پک تائی ایله سوق ایدیوب بو تون ایشی یونانلرله بر اتفقده ددر . دیکر
طرفدن انکایز لره مصر لرله اولد قجه واسع مساعدانه بولنوب اونله

استقلال ويرمك مجبوريته قالمى مه قدر صيقىشمش اولدقارىنه بردليل
تشكيل ايتدىكى كېي بىتون مسلمانلر ايجون آودوپاسارىندن قورتولق
اميدى يلىرىمىشدەر .

آلچى بوز يسلق بىسلطنتك قوجە بىتۈرك ملتىك خاتمه شان وحياتى
دىئك اولان مىثۇم معاھىدەنك احکام اساسىيەنى انقار ملنە عرض
ايديورز .

برملت استقلال حىنيت ايلەيشايدىيار ؟ حر ومستقل اولان بىملت
دولت تشكيل ايدىر . استقلال انسانلىك اوصف اساسىيەنىدىندر . اوکا
مالك اوللىان بىر قوم نەحياتى نەدە ناموسى مخافظه ايدەبىلىر . ونهایت
محىومىقىض اولىور ، اوئەدن بىرى عالم اسلامى و تۈركىيە مۇوه قىصد
ايتش اولان اوروبا بىمعاھىدە ايلە مقصىدىنە اىرمىشدەر . خىف صەھزاد
خىف كە عەمانى دولتە منسوبىت ادعا اىدىن خلافت و سلطنتە خدمت
ايتدىكى اعلان ايدىن فرىيد پاشا حکومتى كىنى ايلە خلافت و سلطنتك
اسارت و انقراضى و قوجە بىملتك اضمحلانى امىصالامىشدەر .

فقط تۈرك ملتى اسارتى قبول ايتىھىجىڭدر . چونكە حر ومستقل
اولان آدم كىنى رضاىىلە قولغا باخوصى غرب قايتالىزىنىڭ قولى
اولىغە راضى اولهماز . بوسىيدىن آناطولى و تۈرك ملتى استقلالى مدافعە
ايدەجىك و غلبە جالەجىقدەر . چونكە حق اوئىك طرفىندهدر .

32
71

901

خطا و صواب جدولی

صواب	خطأ	سطر	صحیحه
مستعد	مستقد	١٧	١
اولنچ	اولنق	٢٠	٢
اورقه	اورقه	٦	٩
مساعدہ لریشک	مساعده لریشک بالغا	١٦ ١٩	٩
اولسی	اولسی	٢٤	١٠
اداره سنه	ازاده سنه	١٠	١٢
کوسترد کلری	کوسترد کلری	١	١٣
تملک	تملک	١٢	١٣
دولتلرک	دولتلری	١٩	١٦
دعاوی	دعوی	١٥	١٧
مساعدہ سنه	مساعده سنه	١٨	١٧
اولدینقدنہ	اولدینقدنہ	١٣	١٨
دولتلریشک	دولتلریشک	١٥	١٨
استعراج	استعراج	٢٦	١٨
بوجکم ترکیادہل	بوجکم ترکیادہکی	٧	٢٠
مثلی	مثلی	١٤	٢٠
حکومتمنز	حکرمتمنز	٢٣	٢٢
٣٥٠٠	٣٥٠٠٠	٢	٢٤
اشترک	استرک	٤	٢٧
تنظیمنہ	تنظیمنه	١٦	٢٩
اولہرق	اولاً	١٧	٢٩
زاندارمہ تقوبہ	زاندارمہ و تقوبہ	٥	٣٠
صانیہ بیلمکددہ در	صانیله بیلمکددہ در	٦	٣٩

৭৩